ایران توشه

- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- دانلود گام به گام
- دانلود آزمون گاج و قلم چی و سنجش
- دانلود فیلم و مقاله انگیزشی
- کنکور و مشاوره

IranTooshe.Ir

@irantooshe

IranTooshe

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۸ مرداد ۱۴۰۱

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)
دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	علی ارجمند، محمد بحیرایی، حامد چوقادی، محمدمهدی حسن‌زاده طبری، محمد حمیدی، مهرداد خاجی، سجاد داوطلب، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، حمیدرضا سجودی، کیانوش شهریاری، نوشین شریعتی، نسترن صمدی، علی غلام‌پور سرابی، علیرضا عبدی، سیدمهدی علوی‌پور، رحیم مشتاق‌نظم، میلاد منصوری، وهاب نادری، مهدی نصراللهی
ریاضی و آمار (۳)– سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمانه‌ای ریاضی جامع کنکور انسانی
اقتصاد	نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیایی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی‌پور، سیدعلیرضا علویان، فرهاد علی‌نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، حسینعلی موسی‌زاده
علوم و فنون ادبی (۱)– سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمانه‌ای علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، نوید امساکی، محمد جهان‌بین، اسماعیل علی‌پور، کاظم غلامی، مرتضی کاظم شیرودی، علی محسن‌زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
جامعه‌شناسی	آزیتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری
فلسفه و منطق	نیما جواهری، محمد رضایی‌بقا، کیمیا طهماسبی، حسن صدری
فلسفهٔ یازدهم– سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمانه‌ای فلسفه و منطق جامع کنکور انسانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور
فلسفه و منطق	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی‌بقا	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی‌بقا	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، فاطمه صفری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیّد محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

با توجه به پله‌های مصرف ۳۰ روزه و گزینه‌ها، مصرف تا ۳۰۰ کیلووات ساعت را حساب می‌کنیم.

$$۱۰۰\times۴۵۰+۱۰۰\times۵۵۰+۱۰۰\times۱۰۰۰$$
$$=۴۵۰۰۰+۵۵۰۰۰+۱۰۰۰۰۰=۲۰۰۰۰۰$$

معادلهٔ زیر را حل می‌کنیم در صورتی که $x<۱۰۰$ باشد، جواب قابل قبول است.

$$۲۰۰۰۰۰+x\times۲۲۵۰=۳۳۵۰۰۰\Rightarrow x=۶۰$$

بنابراین مقدار مصرف برق این خانوار ۳۶۰ کیلووات ساعت بوده است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

با توجه به نمودار داده شده، داریم:

$$f(۱)=\frac{۱}{۲}\ ,\ ۳<\sqrt{۱۰}<\frac{۹}{۲}\Rightarrow f(\sqrt{۱۰})=\frac{۵}{۲}$$

$$۱<\sqrt{۳}<۳\Rightarrow f(\sqrt{۳})=\frac{۱}{۲}$$

$$\Rightarrow \text{عبارت}=\frac{۱}{۲}+۳\times\frac{۵}{۲}-۲\times\frac{۱}{۲}=\frac{۱}{۲}+\frac{۱۵}{۲}-\frac{۲}{۲}=۷$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۳- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

تابع علامت به صورت $sign(x)=\begin{cases}۱ & , x>۰\\ ۰ & , x=۰\\ -۱ & , x<۰\end{cases}$ است. بنابراین:

$$sign(\underbrace{۲\sqrt{۲}-۳}_{\text{منفی}})=-۱$$

$$sign(\underbrace{۰/۳}_{\text{مثبت}})=۱$$

$$sign(۲+۳\times۵-۲۰)=sign(۲+۱۵-۲۰)=sign(-۳)=-۱$$

$$\Rightarrow A=\frac{۲\times(-۱)+(۱)}{۲\times(-۱)}=\frac{-۱}{-۲}=\frac{۱}{۲}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحهٔ ۳۵)

۴- گزینهٔ «۴» *(جواد زنگنه قاسم‌آبادی)*

عدد صحیح از داخل جزء صحیح بیرون می‌آید. بنابراین:

$$[x]-۱+[x]+۳=۵$$

$$\Rightarrow ۲[x]+۲=۵\Rightarrow ۲[x]=۳\Rightarrow [x]=\frac{۳}{۲}=۱/۵$$

معادله جواب ندارد، چون حاصل جزء صحیح همواره عددی صحیح است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۵- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

با توجه به محور داده شده، داریم:

$$-۱<D<۰\Rightarrow [D]=-۱$$

$$۳<A<۴\Rightarrow [A]=۳$$

$$B=۱\Rightarrow ۲B-۰/۳=۱/۷\Rightarrow [۲B-۰/۳]=۱$$

$$-۳<C<-۲\Rightarrow -۴<C-۱<-۳\Rightarrow [C-۱]=-۴$$

$$\Rightarrow \text{عبارت}=۲(-۱)+۳-۱+(-۴)=-۴$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۶- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

نمودار تابع $y=-|x+۱|+۱$ را رسم می‌کنیم:

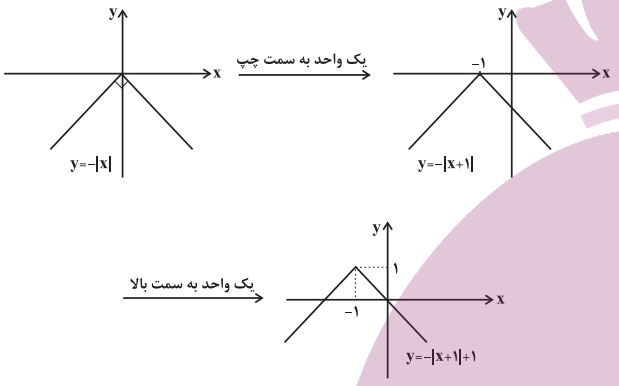

بنابراین نمودار فقط از ناحیهٔ اول عبور نمی‌کند.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

۷- گزینهٔ «۳» *(محمد حمیدی)*

ابتدا نمودار را به‌طور دقیق رسم می‌کنیم تا محل برخورد تابع با محورهای x و y را به‌دست آوریم.

$$y=-|x-۲|+۴=\begin{cases}-(x-۲)+۴ & , x-۲\geq ۰\\ x-۲+۴ & , x-۲<۰\end{cases}$$

$$\Rightarrow y=\begin{cases}-x+۶ & , x\geq ۲\Rightarrow \begin{array}{c|cc} x & ۲ & ۶\\ \hline y & ۴ & ۰\end{array}\\ x+۲ & , x<۲\Rightarrow \begin{array}{c|ccc} x & ۲ & ۰ & -۲\\ \hline y & ۴ & ۲ & ۰\end{array}\end{cases}$$

نمودار داده شده را رسم می‌کنیم مساحت $S_۱$ خواسته سؤال است؛ ابتدا مساحت مثلث $\overset{\Delta}{ABC}$ را بدست می‌آوریم:

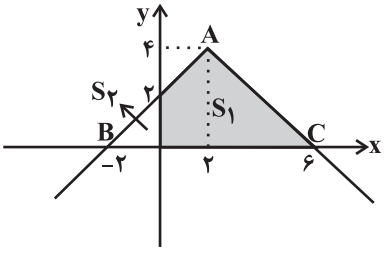

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

$S_{\overset{\Delta}{ABC}} = \frac{۱}{۲} \times ۴ \times ۸ = ۱۶$

طول ارتفاع مثلث ۴ و طول قاعدهٔ مثلث $۶-(-۲)=۸$ می‌باشد. حال مساحت $S_۲$ را می‌یابیم:

$S_۲ = \frac{۱}{۲} \times ۲ \times ۲ = ۲$

$S_۱ = S_{\overset{\Delta}{ABC}} - S_۲ = ۱۶ - ۲ = ۱۴$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

۸- گزینهٔ «۲» *(علی ارجمند)*

روش اول: ابتدا توجه کنید که $|u|=|-u|$ است، پس:

$y=-|-x+۲|-۱ \Rightarrow y=-|-(x-۲)|-۱ \Rightarrow y=-|x-۲|-۱$

نمودار تابع $y=|x|$ را ۲ واحد به سمت راست منتقل می‌کنیم تا نمودار $y=|x-۲|$ به دست آید، سپس آن را نسبت به محور xها قرینه می‌کنیم تا نمودار تابع $y=-|x-۲|$ به دست آید، در ادامه نمودار را یک واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم تا نمودار تابع $y=-|x-۲|-۱$ یا همان $y=-|-x+۲|-۱$ حاصل شود.

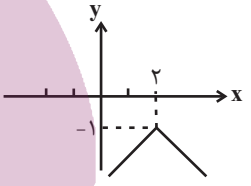

روش دوم: با جای‌گذاری $x=۰$ و $x=۲$ در ضابطهٔ تابع به نمودار موجود در گزینهٔ دوم می‌رسیم.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

۹- گزینهٔ «۳» *(رحیم مشتاق‌نظم)*

با توجه به سؤال داریم:

$y=|x-۱| \xrightarrow{\text{یک واحد پایین}} y=|x-۱|-۱$

$\xrightarrow[\text{به سمت چپ}]{\text{دو واحد}} y=|x+۲-۱|-۱$

$\Rightarrow y=|x+۱|-۱ \xrightarrow{\text{قرینه نسبت به xها}} y=-|x+۱|+۱$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

۱۰- گزینهٔ «۳» *(وهاب نادری)*

نمودار دو تابع را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم برای رسم نمودار تابع g نمودار تابع $y=|x|$ را یک واحد به راست و ۶ واحد به پایین منتقل می‌کنیم. و برای رسم تابع f هر ضابطه را با نقطه‌یابی (دونقطه) رسم می‌کنیم.

x	۵	-۱
۵+x	۱۰	۴

,

x	-۱	-۲
۲x-۱	-۳	-۵

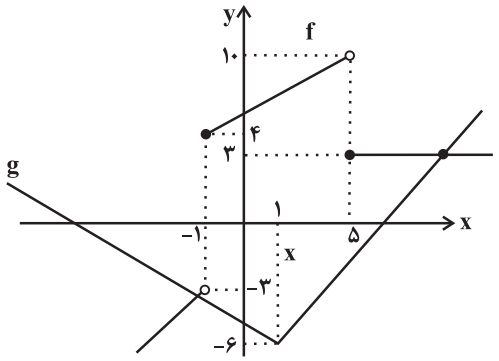

مطابق شکل، توابع f و g در ۲ نقطه متقاطع هستند. توجه کنید که دو تابع f و g در نقطه‌ای که طول آن کم‌تر از ۱- است، برخورد دارند، زیرا:

$\xrightarrow{x<-۱} \begin{cases} f(x)=۲x-۱ \\ g(x)=-(x-۱)-۶ \end{cases} \Rightarrow ۲x-۱=-(x-۱)-۶$

$\Rightarrow ۳x=-۴ \Rightarrow x=-\frac{۴}{۳}$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینهٔ «۱» *(سیدعلیرضا علویان)*

در این دوره اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران و به تبع آن، وضع ادبیات نیز آشفته و نابسامان بود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۲- گزینهٔ «۲» *(سیدعلیرضا علویان)*

الف) کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است. ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.

ب) سبک شعری وحشی بافقی حدّ واسط دورهٔ عراقی و دورهٔ هندی است.

ج) از ویژگی‌های عمدهٔ شعر بیدل دهلوی، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین و خیال‌انگیز و سرشار از ابهام است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۳- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

در این قرن، وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقهٔ مدیحه‌سرایان درباری باعث شد گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحهٔ ۶۰)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۴- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی)*

این‌که لب معشوق به آب بقا (آب حیوان، مایهٔ جاودانگی) تشبیه شود مضمونی است که در اشعار سبک عراقی زیاد استفاده می‌شود و تصویر دیگر این بیت (تشبیه خال لب لعل یار به هندو) خیلی دور از ذهن نیست؛ درحالی‌که سایر گزینه‌ها تصاویری کاملاً بدیع و مضامینی پیچیده را دربردارند که با استعاره‌های خیال‌انگیز بیان شده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: خجل‌شدن سرو از قد بلند یار (تشخیص مبالغه‌آمیز) و تشبیه خجلت سرو به موجی از شراب که از مینا (جام شراب) بیرون می‌ریزد.

گزینهٔ «۲»: تشبیه «خیال قامت معشوق» به عصایی که «آه ضعیفان» [که به عنوان یک انسان تصویر شده است] از آن استفاده می‌کند. در ضمن مصراع دوم این بیت با توجه به معانی مختلف «جوش» معانی متفاوتی دربردارد. (جوش: جوشش، غلیان، سر و صدا، شورش، پیوند و یا حتی ضایعهٔ پوستی!).

گزینهٔ «۴»: «هوا» در مصراع دوم به صورت انسانی تصویر شده است که از چیزی عبرت گرفته و «خاک بر سر کرده» می‌آید (استفاده از تصویر هوای غبارآلود برای انتقاد از گلشن می‌باشد که گویا شاعر آن را خوش ندارد).

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۱۵- گزینهٔ «۳» *(سیرعلیرضا علویان)*

این بیت فاقد مجاز است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: سر مجازاً چشم (علاقهٔ کلیه)

گزینهٔ «۲»: خون مجازاً کشتن (علاقهٔ لازمیه)

گزینهٔ «۴»: سر مجازاً قصد و اندیشه (علاقهٔ محلیه)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۱۶- گزینهٔ «۳» *(یاسین مهربان)*

«سر» مجاز از قصد و تصمیم / «خون» مجاز از کُشتن / «دل» مجاز از وجود انسان = سه مجاز

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «دمی» مجاز از لحظه‌ای کوتاه / «صد» مجاز از کثرت و زیادی

گزینهٔ «۲»: «صد» مجاز از کثرت / «خاک» مجاز از قبر

نکتهٔ مهم درسی: مطابق دیدگاه طراح کنکور سراسری، استعارهٔ مصرحه که همان مجاز به علاقهٔ شباهت است را نباید مجاز به حساب آورد! (رجوع شود به سؤال ۱۴۸ کنکور ۹۹ و سؤال ۱۴۵ کنکور خارج از کشور ۱۴۰۰).

بنابراین، «سرو خرامان» که استعارهٔ مصرحه است را «مجاز» حساب نمی‌کنیم.

گزینهٔ «۴»: «امروز» مجاز از زمان حال / «فردا» مجاز از زمان آینده

توجه داشته باشید که «سر» در این بیت، مجاز نیست؛ «سر برون آوردن» کنایه از ظاهر و پدیدار شدن است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۱۷- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

کلمهٔ «زبان» در این گزینه مجاز از سخن است. (دقت کنیم «شکر در زبان آوردن» یعنی: کنایه از کلام شیرین داشتن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۱۸- گزینهٔ «۲» *(حسینعلی موسی‌زاده)*

گزینهٔ «۱»: با تُ زِ / ز یان چِ با / ک دا ریم: مفعول مفاعلن فعولن (تُ هجای دوم تبدیل مصوت کوتاه به بلند است.)

گزینهٔ «۲»: سا بِ قِ سا / لا رِ جَ ها / نِ قِ دم: مفتعلن مفتعلن فاعلن

گزینهٔ «۳»: با غِ پُ رز / نع مَ تِ من / گل بُ نِ با / زی نَ تِ من: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینهٔ «۴»: چَ مَ نی کِ / تا قِ یا مت / گُ لِ او بِ / با ر با دا: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۱۹- گزینهٔ «۴» *(حسینعلی موسی‌زاده)*

گزینهٔ «۱»: ای بح رِ پر / مر جا نِ من / وَل لَه س بک / شد جا نِ من: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینهٔ «۲»: جم لِ خِ یا / لا تِ جَ هان / پی شِ خِ یا / لِ او دَ وان: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (هجاهای دوم، ششم و دهم و سیزدهم اختیار زبانی تبدیل مصوت کوتاه به بلند دارند.)

گزینهٔ «۳»: ای رو ح بخ / شِ بی بَ دل / وی لذ ذَ تِ / عل مُ عَ مل: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (هجاهای پنجم، دوازدهم و چهاردهم اختیار زبانی تبدیل مصوت کوتاه به بلند دارند.)

گزینهٔ «۴»: سا یِ زَ دِ / دس تِ طَ لب / سخ ت دَ ران / نو رِ عَ جب: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن (هجای چهارم اختیار زبانی تبدیل مصوت کوتاه به بلند دارد.)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۲۰- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

بیت گزینهٔ «۳» از پایه‌های آوایی تکراری، منظم و یکسانی تشکیل نشده و دارای وزن همسان تک‌پایه‌ای نیست. (وزن بیت مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن) اما سایر گزینه‌ها از پایه‌های آوایی تکراری و منظم تشکیل شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: فعولن فعولن فعولن فعولن

گزینهٔ «۲»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینهٔ «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینهٔ «۱» *(فاطمه صفری)*

اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعهٔ جهانی با چالش‌های درون فرهنگی مواجه خواهد شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحهٔ ۵۵)

۲۲- گزینهٔ «۴» *(فاطمه صفری)*

زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد.

دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۲۳- گزینهٔ «۲» *(فاطمه صفری)*

صنعت، عنصری بود که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.

در سده‌های هفدهم تا بیستم، اقتصاد گسترده‌ای شکل گرفت که تقسیم کارش از مرزهای سیاسی و فرهنگی موجود فراتر رفت و نظامی در سطح جهان با عنوان نظام نوین جهانی پدید آورد که جوامع غربی را به صورت مرکز و سایر جوامع را به صورت پیرامون درآورد.

استعمار، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۲۴- گزینهٔ «۳» *(علیرضا حیدری)*

بخش اول: گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به اقتصاد دوران استعمار است.

پیش از استعمار، اقتصاد کشورهای غیرغربی اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به‌گونه‌ای مستقل بود. روابط تجاری نیز در حدی نبود که استقلال سیاسی آن کشورها را در معرض خطر قرار دهد.

بخش دوم: گزینه «۱» مربوط به تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده است.

به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت، به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند. وابستگی کشورهای استعمارزده، امکان عبور از مرحلهٔ استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد.

بخش سوم: گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده و گزینهٔ «۴» مربوط به تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده است. بنابراین تنها گزینهٔ «۳» مرتبط است.

کشورهای غربی بعد از آنکه در کشورهای استعمارزده با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی آنان را به رسمیت می‌شناسند اما اقتصاد وابسته، دولت‌های مستقل را ناگزیر می‌کند تا در چرخهٔ نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۵- گزینهٔ «۴» *(علیرضا حیدری)*

دولت- ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی- اقتصادی جدیدی (۲) بودند که نخستین‌بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا (۱) پدید آمدند. این کشورها در مسیر توسعهٔ خود به صورت قدرت‌های استعماری (۳) درآمدند و به دنبال فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند. بدین‌ترتیب، دولت ـ ملت‌های جدید در بخش‌های دیگری از جهان شکل گرفت. (۴)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحهٔ ۶۷)

۲۶- گزینهٔ «۲» *(علیرضا حیدری)*

ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد؛ زیرا این علوم موجب می‌شوند که فرهنگ‌های دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و ارزیابی کنند.

امپراتوری فرهنگی تازه‌ای تأسیس شده است که کشورهای کمتر توسعه‌یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند؛ زیرا منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند.

برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۲۷- گزینهٔ «۳» *(آزیتا بیدقی)*

اشتراک سوسیالیسم و کمونیسم ← جامعه‌گرایی

شعار لیبرالیسم اولیه ← آزادی اقتصادی

اشتراک راسل، مالتوس و ریکاردو ← نظریه‌پردازان لیبرال

نوع فرهنگ بلوک شرق و بلوک غرب ← فرهنگ دنیوی (سکولار)

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹ و ۸۱)

۲۸- گزینهٔ «۲» *(آزیتا بیدقی)*

الف) چالش درون فرهنگی

ب) از فردگرایی اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

ج) لیبرالیسم اولیه

د) چالش فقر و غنا

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶، ۷۸، ۷۹ و ۸۱)

۲۹- گزینهٔ «۴» *(آزیتا بیدقی)*

جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی روبه‌رو شدند:

الف) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانهٔ عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

ب) پیدایش طبقهٔ جدید: با اینکه مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند، در کشورهای سوسیالیستی طبقهٔ جدیدی شکل گرفت که نه براساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

لیبرالیسم اولیه، کشاورزان را از بردگی رها کرد و به آن‌ها اجازهٔ مهاجرت و انتخاب شیوهٔ زندگی را داد.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶ و ۸۰)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۰- گزینهٔ «۳» *(آزیتا بیدقی)*

اقتصاد جامعه، براساس نظام ارباب- رعیتی بود ← قرون وسطی

در نقد لیبرالیسم اولیه صحبت کردن و استفاده از دو مفهوم آزادی مثبت و آزادی منفی ← آیزایا برلین

راهکار مارکس برای حل چالش‌های جامعهٔ سرمایه‌داری ← انقلاب

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶، ۷۸ و ۷۹)

عربی زبان قرآن (۲)

۳۱- گزینهٔ «۴» *(علی محسن‌زاده)*

«الرَّجلُ العاصیُّ»: مرد گناهکار (رد گزینهٔ ۱) / «عَمِلَه القَبیحِ»: کار زشت خود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «قَرَّرَ فی نَفسِه»: با خود مقرّر کرد، با خود تصمیم گرفت (رد گزینهٔ ۲) / «لَن یُکرِّرَ»: تکرار نخواهد کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أن ... لا یَکذِبَ»: که ... دروغ نگوید (رد گزینهٔ ۳)

(ترجمه)

۳۲- گزینهٔ «۳» *(علی محسن‌زاده)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱» کلمه «فلتات» به شکل مفرد ترجمه شده و ترجمهٔ صحیح آن «لغزش‌ها» می‌باشد.

گزینهٔ «۲»، «کادت تخرّب» ترجمهٔ صحیح آن «نزدیک بود خراب کند» می‌باشد.

گزینهٔ «۴»: «قد نَفَعنی ...» با توجه به قاعدهٔ: ماضی (تعلّمت) + نکره (علماً) + ماضی (قد نفعنی)، باید به شکل ماضی بعید یا ساده ترجمه شود «قد نفعنی ...» مرا ... سود رسانده بود.

(ترجمه)

ترجمهٔ متن درک مطلب:

دروغ گفتن از بدترین صفاتی است که برخی افراد به آن عادت می‌کنند و آن از ارزش انجام‌دهنده‌اش (دروغگو) می‌کاهد و همیشه انواع جرم‌ها را همراه (خود) می‌آورد.

قصد دروغگو از کارش رسیدن به یک هدف خاص است که گاهی ممکن است مادی یا روانی یا اجتماعی باشد و آن خلاف راستگویی است و دروغ عملی حرام در بیش‌تر ادیان است. و بیش‌تر با تعدادی از جرائم مانند کلاهبرداری، خیانت و سرقت همراه است. و نیز اغلب با برخی شغل‌ها یا جنگ روانی رسانه‌ای مرتبط می‌باشد.

اسلام دروغ گفتن را حرام می‌داند در قرآن ذکر شده است: ﴿خداوند کسی را که اسراف‌کننده و بسیار دروغگو است هدایت نمی‌کند﴾ و دروغ گفتن منفورترین اخلاق نزد پیامبر اسلام (ص) بود و دروغ گفتن به نظر ایشان از ویژگی‌های منافق است.

مردی به پیامبر اکرم (ص) گفت: آیا مؤمن دزدی می‌کند؟ پیامبر (ص) گفت: گاهی می‌شود. گفت: ای پیامبر خدا آیا مؤمن دروغ می‌گوید؟ گفت: خیر خداوند بلند مرتبه فرموده تنها کسانی که ایمان ندارند، دروغ می‌بندند!

۳۳- گزینهٔ «۳» *(درویشعلی ابراهیمی)*

«دروغ در نظر پیامبر (ص) ازصفات اشخاص منافق به‌شمار می‌آید!» درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «دروغ در همهٔ ادیان موجود در جهان حرام است!» نادرست است.

گزینهٔ «۲»: «دروغ صفتی است که گاه ارزش گوینده‌اش را در نزد مردم کم نمی‌کند!» نادرست است.

گزینهٔ «۴»: «مؤمن احتمال می‌رود که دروغ بگوید ولی احتمال نمی‌رود که دزدی کند!» نادرست است.

(درک مطلب)

۳۴- گزینهٔ «۱» *(درویشعلی ابراهیمی)*

«به‌دست آوردن یک خشنودی معنوی!» نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: «رسیدن به هدفی معیّن!» درست است.

گزینهٔ «۳»: «دستیابی به نفعی اجتماعی!» درست است.

گزینهٔ »۴»: «کسب رضایتی روحی!» درست است.

(درک مطلب)

۳۵- گزینهٔ «۱» *(درویشعلی ابراهیمی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: «مجهول» و «نائب فاعل» نادرست‌اند.

گزینهٔ «۳»: «مصدره «تعوید»» نادرست است.

گزینهٔ «۴»: «للمخاطب» نادرست است.

(تحلیل صرفی و محل اعرابی)

۳۶- گزینهٔ «۲» *(درویشعلی ابراهیمی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «اسم فاعل» نادرست است.

گزینهٔ «۳»: «مفرد مذکر» نادرست است.

گزینهٔ «۴»: «معرفهٔ (علم)» نادرست است.

(تحلیل صرفی و محل اعرابی)

۳۷- گزینهٔ «۳» *(نوید امساکی)*

شکل درست خطا در سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ماءٌ ← ماءً (مفعول است)

گزینهٔ «۲»: بجَوار ← بجِوار / البَحار ← البِحار

گزینهٔ «۴»: تنشرَه ← تنشرُه

(ضبط حرکات)

۳۸- گزینهٔ «۳» *(نوید امساکی)*

در گزینهٔ «۳»، خبر «خطأ» دارای صفت جمله (جملهٔ اسمیهٔ «قبحه کثیر») است و به صورت نکره ترجمه می‌شود.

خبر در سایر گزینه‌ها عبارت است از:

گزینهٔ «۱»: خیر، گزینهٔ «۲»: قطعة، گزینهٔ «۴»: شابّ، که همگی به‌صورت معرفه ترجمه می‌شوند.

(انواع جملات)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۹- گزینهٔ «۱» *(اسماعیل علی‌پور)*

در گزینهٔ «۱» «ذنباً» اسمی نکره است اما فعلی که بعد از آن آمده است (امتنع) توضیحِ آن اسم نکره نیست بلکه جواب شرط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: جملهٔ «یعینون الضعفاء ...» توضیحی برای اسم نکرهٔ «مؤمنون» است.

گزینهٔ «۳»: جملهٔ «کان من ... » توضیحی برای اسم نکره «رجلاً» است

گزینهٔ «۴»: جملهٔ «أبیاتها مملوءة ...» توضیحی برای اسم نکرهٔ «ملمّعات» است.

پس در این سه گزینه جملهٔ وصفیه داریم.

(انواع جملات)

۴۰- گزینهٔ «۳» *(کاظم غلامی)*

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «تنقذ» فعل مضارعی است که بعد از یک فعل مضارع دیگر (نلتزم) آمده و جملهٔ وصفیه نیز هست پس می‌توانیم آن را به صورت مضارع التزامی ترجمه کنیم: «به کارهای شایسته‌ای پایبند هستیم که ما را از عذاب روز قیامت نجات دهد.»

گزینهٔ «۲»: در این عبارت جملهٔ شرطیه داریم. فعل شرط را می‌توانیم به صورت مضارع التزامی ترجمه کنیم: «اگر واقعاً از کار زشتی پشیمان بشوی، برای اصلاح آن تلاش می‌کنی»

گزینهٔ «۳»: «حاولتُ» و «تخلّصتُ» هر دو فعل ماضی هستند و دلیلی ندارد آن‌ها را به صورت مضارع التزامی ترجمه کنیم: خیلی تلاش کردم تا اینکه از شر گناهانم خلاص شدم»

گزینهٔ «۴»: فعل مضارعی که با حرف «لام» همراه شود به صورت التزامی ترجمه می‌شود: «مردم بشتافتند تا مردی را که دچار امواج بلندی شده بود، کمک کنند.»

(قواعد فعل)

فلسفهٔ یازدهم

۴۱- گزینهٔ «۴» *(نیما جواهری)*

به اعتقاد سوفسطائیان جهان غیرقابل شناخت است.

به اعتقاد سوفسطائیان دانش تنها ساختهٔ ذهن ماست و تطابقی با واقعیت ندارد.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۳۷)

۴۲- گزینهٔ «۳» *(نیما جواهری)*

سقراط با اعیان و اشراف سخن می‌گفت و با تهیدستان و توانگران همنشینی می‌کرد تا آن‌ها را بیدار سازد و سرزنش کند و پند دهد.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۳۸)

۴۳- گزینهٔ «۴» *(حسن صدری)*

سقراط در قسمتی از این دفاعیه گفت: «آتنیان! بگذارید افترایی را که از دیرباز به من نسبت داده‌اند و ملتوس هم همان را تکرار کرد، یادآوری کنم. آنان می‌گویند: سقراط رفتاری خلاف دین ما آتنیان در پیش گرفته و در پی آن است که به اسرار آسمان و زمین دست یابد. باطل را حق جلوه دهد و این کار را به دیگران هم می‌آموزد.»

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۴۰)

۴۴- گزینهٔ «۳» *(حسن صدری)*

سقراط با متانت گفت: «اما این افترا، که من منکر خدا باشم، وارد نیست. از تو می‌پرسم: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را بپذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟»

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۴۱)

۴۵- گزینهٔ «۴» *(نیما جواهری)*

سقراط خود را نسبت به مرگ نادان می‌دانست و می‌گفت: «اگر از ترس مرگ از فرمان الهی سر بتابم سزاوار است دادگاهی تشکیل شود و بگویند سقراط به خدا اعتقاد ندارد. زیرا ارتکاب آن گناه دلیل بر سرپیچی از امر خداست؛ در آن صورت مدعی داشتن دانشی شده‌ام که در حقیقت فاقد آن هستم.» (یعنی دانش نسبت به مرگ)

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۴۱)

۴۶- گزینهٔ «۴» *(نیما جواهری)*

امکان معرفت یک امر بدیهی است. ما وجود خودمان را درک می‌کنیم، وجود افراد و اشیای پیرامون خود را حس می‌کنیم و کمترین تردیدی نداریم که اشیایی در پیرامون ما هستند. بنابراین کسی به طور طبیعی در اصل معرفت شک نمی‌کند.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۷)

۴۷- گزینهٔ «۱» *(کیمیا طهماسبی)*

در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمنِ مباحث فلسفی طرح می‌شد امّا امروزه به علت طرح پرسش‌های جدّی و جدید دربارهٔ معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون، این بخش از فلسفه به صورت شاخهٔ مستقلی درآمده است.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۶)

۴۸- گزینهٔ «۴» *(نیما جواهری)*

این موضوع که می‌توانیم به خطای خود پی‌ببریم خود نشانه‌ای از شناخت در وجود ما است.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ و ۴۸)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴۹- گزینهٔ «۳» *(کیمیا طهماسبی)*

چنین جمله‌ای ارتباط با امکان شناخت ندارد؛ بلکه برعکس در امکان شناخت می‌توان گفت بسیار پیش آمده که ما در موضوعی با فردی دیگر اختلاف نظر داشته باشیم و هر دو تلاش کنیم به کمک استدلال و توضیح، طرف مقابل را به دیدگاه خود نزدیک کنیم.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۵)

۵۰- گزینهٔ «۴» *(کیمیا طهماسبی)*

ما می‌دانیم که علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، شناخت ما در مجموع محدود است؛ یعنی ما آگاه هستیم که در کنار آن دانسته‌ها و آموخته‌ها، حقایق فراوان دیگری هم در عالم هست که آن‌ها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم. این سخن مرتبط با قلمرو و گستردگی شناخت ماست.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۵)

فلسفهٔ یازدهم – سؤال‌های «آشنا»

۵۱- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

سقراط می‌گوید: «من هم با تهیدستان و هم با توانگران همنشینم تا از من بپرسند و به من گوش فرا دهند. این رسالتی است که خداوند با نداهای غیبی و در رؤیاها بر عهدهٔ من نهاده است.»

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۳۸)

۵۲- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

ملتوس به نمایندگی از متهم‌کنندگان در دادگاه گفت: «جرم سقراط این است که خدایانی را که همه به آن‌ها اعتقاد دارند، انکار می‌کند و از خدایی جدید سخن می‌گوید! با افکار خود جوانان را گمراه می‌سازد و آن‌ها را از دین و آیین پدرانشان برمی‌گرداند.» آن‌گاه ملتوس برای ادعای خود شواهدی ذکر کرد.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۳۹)

۵۳- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی)*

سقراط گفت: «آری ... دانای حقیقی فقط خداست. راز سروش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کرفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است»، هم همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۴۰)

۵۴- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی)*

سقراط: «کسی که به راه درستی دست یافت و آن را در پیش گرفت، هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد.»

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۴۱)

۵۵- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» در مناظره استفاده شد، امّا نتیجهٔ مجادله آن است که ادعای ملتوس در بی‌اعتقادی سقراط به خدا نادرست است و او بی‌گناه است.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحهٔ ۴۱)

۵۶- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

اینکه ما با دیگری سخن می‌گوییم، اینکه به سمت چیزی می‌رویم یا از چیزی دور می‌شویم و اینکه می‌کوشیم از خطرها فاصله بگیریم، همهٔ این‌ها نشانهٔ توانایی ما در دانستن است.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۵)

۵۷- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی)*

هم معنای معرفت و هم امکان رسیدن به شناخت و معرفت برای هر انسانی روشن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: امکان معرفت هم بدیهی است.

گزینهٔ «۲»: شک در اصل دانستن همان شک در امکان معرفت است.

گزینهٔ «۴»: اگر کسی به اصل دانستن و همهٔ دانسته‌ها شک کند، گرفتار تناقض می‌شود؛ زیرا همین نظر او با شک مطلق ناسازگار است.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۵۸- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی)*

دانش بشر به دو صورت پیشرفت می‌کند:

اول) با دستیابی به دانش‌های جدید دربارهٔ اشیاء

دوم) از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح معلومات آن‌ها.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۸)

۵۹- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

حس، وسیله‌ای برای درک امور محسوس است؛ اما خود آن، از امور محسوس نیست.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۴)

۶۰- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

دانش بشر به دو صورت پیشرفت می‌کند و کامل‌تر می‌شود:

اول، با دستیابی به دانش‌های جدید دربارهٔ اشیا و دوم، از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح معلومات آن‌ها.

در این متن، فرد موردنظر ابتدا به دانش جدید می‌رسد که دوستش از آن خبر نداشت (مسدود شدن خیابان) و بعد به اشتباه او (آدرس غلط) پی می‌برد و به تصحیح آن می‌پردازد. (گرفتن آدرس درست از اهالی محل)

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۸)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

روان‌شناسی

۶۱- گزینهٔ «۲» *(موسا عفتی)*

تحریک هر یک از گیرنده‌های حسی تابع شدت محرک است؛ یعنی تحریک حواس از سوی محرک باید به میزان خاصی برسد تا آن عضو حسی تحریک شود.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحهٔ ۷۱)

۶۲- گزینهٔ «۳» *(مهدی جاهدی)*

به صدا درآمدن صدای دزدگیر (گزارش وجود محرک هدف) به این معناست که فردی اقدام به دزدی از خودرو کرده است؛ در حالی که در صورت سؤال، صدای دزدگیر در اثر برخورد توپ و در غیاب محرک هدف (دزد) به صدا درآمده، پس حالتِ «هشدار کاذب» اتفاق افتاده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحهٔ ۷۷)

۶۳- گزینهٔ «۳» *(حمیدرضا توکلی)*

گزینهٔ «۳» نشان می‌دهد که توجه ما روی بازی بوده و به‌صورت ناخودآگاه کلماتی در ذهن ما ثبت شده‌اند؛ اما در سایر گزینه‌ها، توجه از همان اول روی دو امر مختلف تقسیم شده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۶۴- گزینهٔ «۲» *(فرهاد علی‌نژاد)*

منابع توجه عبارت‌اند از: تحریک حواس، اطلاعات موجود در حافظه و سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها. شخصی که در یک زمینه کار می‌کند، اطلاعات بیشتری دربارهٔ موارد مربوط به آن شغل در حافظه‌اش دارد و همین باعث می‌شود توجه بیشتری بکند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

۶۵- گزینهٔ «۴» *(کوثر دستورانی)*

وجود خطاهای ادراکی نشانگر این است که آنچه را حس می‌کنیم الزاماً در ذهن ادراک نمی‌کنیم، از مطالب مربوط به خطای ادراکی، نتایج مختلفی به‌دست می‌آید: ۱- ادراک (تعبیر و تفسیر محرک‌ها) با احساس (تحریک گیرنده‌های حسی) متفاوت است و ۲- هرچه تعداد خطاها بیشتر باشد، به‌عنوان یک خطای شناختی وارد نظام ذهنی فرد می‌شود. در آن صورت نتایج وخیم‌تر از خطاهای ادراکی همچون مولر ـ لایر است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۶۶- گزینهٔ «۱» *(موسا عفتی)*

ـ یادگیری با فاصله، اثر تداخل را کاهش می‌دهد.

ـ برای کنترل اثر تداخل، باید یادگیری عمیق داشته باشیم.

ـ مطالعهٔ چند حسی، احتمال تداخل را کمتر می‌کند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۶۷- گزینهٔ «۲» *(حمیدرضا توکلی)*

- مفهوم حافظهٔ کاری نشان‌دهندهٔ این موضوع است که انواع حافظه را نمی‌توانیم صرفاً براساس زمان تقسیم‌بندی نماییم؛ بلکه میزان استفاده از اطلاعات، تعیین‌کنندهٔ در دسترس بودن یا عدم دسترسی به آن اطلاعات است.

- منظور از ساماندهی، نظم‌بخشی و قفسه‌بندی اطلاعات است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ و ۱۰۶)

۶۸- گزینهٔ «۳» *(فرهاد علی‌نژاد)*

در صورت توجه، ردهای حسی حافظهٔ حسی به اطلاعات تبدیل می‌شوند و به حافظهٔ کوتاه‌مدت و کاری انتقال می‌یابند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: علاوه بر رمزگردانی و ذخیره‌سازی، بازیابی اطلاعات از حافظه هم اهمیت دارد.

گزینهٔ «۲»: میزان استفاده از اطلاعات، در مورد حافظهٔ کاری مطرح می‌شود.

گزینهٔ «۴»: در صورت به‌خاطرسپاری و یادآوری هم‌زمان اطلاعات از زمینه‌های مختلف، نیرویی که صرف فعال‌سازی هر یک می‌شود، کمتر خواهد بود.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

۶۹- گزینهٔ «۳» *(مهدی جاهدی)*

حافظه بر اساس نوع اطلاعات به دو دستهٔ رویدادی و معنایی تقسیم می‌شود که مشخص بودن زمان و مکان در اطلاعات موجب رویدادی قلمداد شدن حافظه و دانش عمومی مربوط به (تجربهٔ مشخص) حافظهٔ معنایی می‌شود. در گزینهٔ سوم برخلاف دیگر گزینه‌ها به زمان و مکان مشخصی اشاره شده است اما سایر گزینه‌ها دربرگیرندهٔ دانش عمومی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۷۰- گزینهٔ «۲» *(کوثر دستورانی)*

تشریح سایر موارد:

گزینهٔ «۱»: انتخاب چند مادهٔ اطلاعاتی به صورت هم‌زمان، توجه را تقسیم کرده و عملکرد حافظه را بدتر می‌کند.

گزینهٔ «۳»: برای ذخیره‌سازی بهتر، بهتر است مفاهیم بسط معنایی داشته باشند.

گزینهٔ «۴»: خوانش به زبان خودمانی برای کاهش فراموشی مهم و تأثیرگذار است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۸)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ریاضی و آمار (۱)

۷۱- گزینهٔ «۳» *(سیدمهدی علوی‌پور)*

با توجه به شکل، شیب مثبت و کمتر از یک خواهد بود (گزینه‌های ۲ و ۳) و عرض از مبدأ نمودار باید منفی (گزینه‌های ۱ و ۳) باشد و تنها گزینه‌ای که دارای شرایط لازم است، گزینهٔ «۳» است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

۷۲- گزینهٔ «۲» *(علیرضا عبدی)*

تابع خطی $f(x)=\frac{-4}{a}x+\frac{4b}{a}$ را به صورت $y=\frac{-4}{a}x+\frac{4b}{a}$ می‌نویسیم در نتیجه:

$$ay+4x=4b \xrightarrow{(1,4)} a(4)+4(1)=4b$$
$$\Rightarrow 4a-4b=-4$$
$$ay+4x=4b \xrightarrow{(-1,2)} a(2)+4(-1)=4b$$
$$\Rightarrow 2a-4b=4 \ (*)$$
$$\begin{cases}4a-4b=-4\\ 2a-4b=4\end{cases} \Rightarrow \begin{cases}-4a+4b=4\\ 2a-4b=4\end{cases}$$
$$-2a=8 \Rightarrow a=-4$$
$$\xrightarrow{(*)} 2(-4)-4b=4$$
$$\Rightarrow 4b=-12 \Rightarrow b=-3$$
$$a+b=-4-3=-7$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

۷۳- گزینهٔ «۲» *(حمیدرضا سجودی)*

با توجه به ضابطهٔ داده شده، داریم:

$$f(x)=3x-1$$
$$\begin{cases}f(-1)=3(-1)-1=-4\\ f(2a)=3(2a)-1=6a-1\\ f(0)=3(0)-1=-1\end{cases}$$
$$f(-1)=2f(2a)-f(0) \Rightarrow -4=2(6a-1)-(-1)$$
$$\Rightarrow -4=12a-2+1 \Rightarrow 12a=-3 \Rightarrow a=-\frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

۷۴- گزینهٔ «۱» *(نوشین شریعتی)*

راه‌حل اول:

با توجه به فرمول‌های رأس سهمی داریم:

رأس سهمی: $S(\frac{-b}{2a},\frac{-\Delta}{4a})$

$$y_S=\frac{-(b^2-4ac)}{4a}=\frac{-(1-8)}{8}=\frac{7}{8}$$

راه‌حل دوم:

با تبدیل ضابطهٔ داده شده به مربع کامل داریم:

$$y=2(x^2-\frac{1}{2}x)+1$$
$$y=2(x^2-\frac{1}{2}x+\frac{1}{16}-\frac{1}{16})+1$$
$$y=2(x-\frac{1}{4})^2-\frac{2}{16}+1$$

عرض سهمی $=\frac{-2}{16}+1=\frac{-1}{8}+1=\frac{7}{8}$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۷۵- گزینهٔ «۲» *(محمدمهدی حسن‌زاده طبری)*

$$y=-x^2+4x-1=-(x^2-4x)-1=-((x-2)^2-4)-1$$
$$\Rightarrow y=-(x-2)^2+3$$

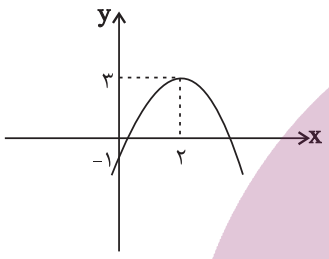

با استفاده از نمودار $y=x^2$، نمودار $y=-(x-2)^2+3$ را رسم می‌کنیم. همانطور که ملاحظه می‌کنید. این سهمی از ناحیهٔ دوم محورهای مختصات عبور نمی‌کند.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۷۶- گزینهٔ «۲» *(کیانوش شهریاری)*

در سهمی به معادلهٔ $y=a(x-h)^2+k$ مختصات رأس سهمی (h,k) است.

$$y=-2x^2+4x+1 \Rightarrow y=-2x^2+4x-2+3$$
$$\Rightarrow y=-2(x^2-2x+1)+3 \Rightarrow y=-2(x-1)^2+3$$

$\Rightarrow$ مختصات رأس سهمی: $(1,3)$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۷۷- گزینهٔ «۱» *(نسترن صمدی)*

در سهمی $y=ax^2+bx+c$ محور تقارن خط $x=-\frac{b}{2a}$ است. پس:

$$x=-\frac{k}{2\times 2}=4 \Rightarrow -k=16 \Rightarrow k=-16$$
$$y=2x^2-16x+16$$

محل برخورد با محور عرض‌ها: $x=0 \Rightarrow y=16$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۷۸- گزینهٔ «۱» *(سجاد راوطلب)*

با توجه به این که خط از دو نقطهٔ $(۰,۰)$ و $B=(-۱,-۲)$ عبور می‌کند، معادلهٔ خط به‌صورت $y=۲x$ است. طول نقطهٔ A را به‌دست می‌آوریم:

$$y=۲x \xrightarrow{y_A=۴} x_A=۲$$

اگر معادلهٔ سهمی را به‌صورت $y=ax^۲+bx+c$ در نظر بگیریم، سه نقطهٔ $B=(-۱,-۲)$، $C=(-۳,۴)$ و $A=(۲,۴)$ در این معادله صدق می‌کند. بنابراین:

$$\begin{cases} a-b+c=-۲ \\ ۹a-۳b+c=۴ \\ ۴a+۲b+c=۴ \end{cases} \xrightarrow{\text{تفریق}} \begin{cases} ۸a-۲b=۶ \\ ۵a-۵b=۰ \end{cases} \rightarrow \begin{cases} a=۱ \\ b=۱ \\ c=-۲ \end{cases}$$

در نتیجه معادلهٔ سهمی به‌صورت $y=x^۲+x-۲$ است. اکنون برای به‌دست آوردن مختصات محل تلاقی سهمی با محور xها، داریم:

$$\xrightarrow{y=۰} x^۲+x-۲=۰ \Rightarrow (x+۲)(x-۱)=۰ \Rightarrow x=-۲, x=۱$$

$\Rightarrow$ مجموع طول نقاط برخورد سهمی با محور xها $=-۲+۱=-۱$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰)

۷۹- گزینهٔ «۳» *(علی ارجمند)*

با توجه به اینکه عرض دو نقطه با هم برابر است، بنابراین میانگین طول دو نقطه، خط تقارن سهمی را مشخص می‌کند، در نتیجه:

$$a=\frac{۰+(-۲)}{۲}=-۱$$

$$y=(x+۱)^۲+b \xrightarrow{(۰,۵)} ۵=۱+b \Rightarrow b=۴ \Rightarrow a+b=۳$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۸۰- گزینهٔ «۴» *(حامد چوقادی)*

با توجه به دامنه و برد این تابع خطی، نمودار آن به یکی از صورت‌های زیر خواهد بود:

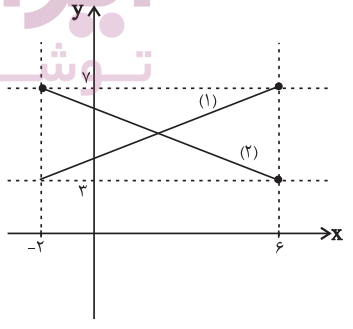

اگر نمودار مطابق حالت (۱) باشد، تابع خطی f شامل ۲ نقطهٔ $(-۲,۳)$ و $(۶,۷)$ است.

$$\Rightarrow m=\frac{۷-۳}{۶-(-۲)}=\frac{۱}{۲}$$

$$\Rightarrow y-۷=\frac{۱}{۲}(x-۶) \Rightarrow f(x)=\frac{۱}{۲}x+۴$$

$$\Rightarrow f(۰)+f(۴)=۴+۶=۱۰$$

اما اگر نمودار مطابق حالت (۲) باشد، تابع خطی f، شامل ۲ نقطهٔ $(-۲,۷)$ و $(۶,۳)$ است:

$$\Rightarrow m=\frac{۳-۷}{۶-(-۲)}=-\frac{۱}{۲} \Rightarrow f(x)=-\frac{۱}{۲}x+۶$$

$$\Rightarrow f(۰)+f(۴)=۶+۴=۱۰$$

پس در هر دو حالت $f(۰)+f(۴)=۱۰$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

اقتصاد

۸۱- گزینهٔ «۴» *(نسرین جعفری)*

جمعیت بالای ۱۵ سال $=\frac{۶۰}{۱۰۰}\times$ کل جمعیت کشور

$\Rightarrow ۳۱,۲۰۰,۰۰۰=\frac{۶۰}{۱۰۰}\times$ کل جمعیت کشور

$\Rightarrow$ کل جمعیت کشور $=\frac{۳۱,۲۰۰,۰۰۰\times ۱۰۰}{۶۰}=۵۲,۰۰۰,۰۰۰$ نفر

$=۵۲$ میلیون نفر

۶۰ درصد کل جمعیت کشور در سن بالای ۱۵ سال می‌باشند، در نتیجه ۴۰ درصد (درصد $۱۰۰-۶۰=۴۰$) کل جمعیت کشور در سن زیر ۱۵ سال قرار دارند.

جمعیت زیر ۱۵ سال $=\frac{۴۰}{۱۰۰}\times$ کل جمعیت کشور

$\Rightarrow$ جمعیت زیر ۱۵ سال $=\frac{۴۰}{۱۰۰}\times ۵۲,۰۰۰,۰۰۰=۲۰,۸۰۰,۰۰۰$ نفر

نیمی از جمعیت بالای ۱۵ سال، جمعیت غیرفعال و نیمی دیگر جمعیت فعال جامعه هستند، در نتیجه خواهیم داشت:

جمعیت فعال جامعه $=\frac{۳۱,۲۰۰,۰۰۰}{۲}=۱۵,۶۰۰,۰۰۰$ نفر

جمعیت فعال جامعه = تعداد افراد شاغل + تعداد افراد بیکار

$\Rightarrow ۱۵,۶۰۰,۰۰۰=۱۳,۲۶۰,۰۰۰+$ تعداد افراد بیکار

$\Rightarrow$ تعداد افراد بیکار $=۱۵,۶۰۰,۰۰۰-۱۳,۲۶۰,۰۰۰=۲,۳۴۰,۰۰۰$ نفر

نرخ بیکاری $=\frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵ساله و بیشتر}}{\text{جمعیت فعال ۱۵ساله و بیشتر}}\times ۱۰۰$

نرخ بیکاری $=\frac{۲,۳۴۰,۰۰۰}{۱۵,۶۰۰,۰۰۰}\times ۱۰۰=۱۵$ درصد

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۸۲- گزینهٔ «۳» *(نسرین جعفری)*

یکی از علل تفاوت آمار رسمی نرخ بیکاری با احساس عمومی جامعه این است که همهٔ کسانی را که به صورت پاره‌وقت مشغول به‌کارند شاغل به حساب می‌آورند، درحالی‌که آن‌ها در جست‌وجوی شغل تمام‌وقت هستند و خود را شاغل به‌حساب نمی‌آورند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحهٔ ۸۶)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۸۳- گزینهٔ «۲» *(فاطمه صفری)*

بیکاری اصطکاکی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همهٔ کشورها وجود دارد.

بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دورهٔ رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحهٔ ۸۷)

۸۴- گزینهٔ «۳» *(سارا شریفی)*

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: در فقر نسبی، تعریف فقر نسبت به وضعیتی که در آن هستیم محاسبه می‌شود و در نتیجه معیار فقر در مناطق و زمان‌های مختلف متفاوت است.

گزینهٔ «۲»: با توجه به تعریف فقر نسبی، محاسبهٔ تعداد افراد فقیر بسیار سخت، پیچیده و شاید ناممکن است. در نتیجه مفهوم فقر مطلق به کار گرفته می‌شود.

گزینهٔ «۴»: مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند (در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق روش برابری قدرت خرید محاسبه می‌شود.) زیر خط فقر مطلق‌اند و از تأمین احتیاجات اولیهٔ زندگی خود عاجزند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۸۵- گزینهٔ «۳» *(سارا شریفی)*

الف) در اقتصاد ایران عامل «بی‌ثباتی در قیمت‌ها» بر بی‌ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و یکی از عوامل مهم بیکاری و رکود به‌شمار می‌رود.

ب) دولت‌ها موظف‌اند از طریق «حمایت از شرکت‌های تولیدی» و «مبارزه با فساد» با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحهٔ ۹۰)

۸۶- گزینهٔ «۳» *(فاطمه حیاتی)*

در واقع رسیدهای کاغذی، نخستین اسکناس‌ها بودند و پشتوانهٔ آن‌ها، طلا و نقره‌ای بود که نزد صرافان و بازرگانان نگه‌داری می‌شد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۵ و ۹۷)

۸۷- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

الف) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیلهٔ مناسبی برای «پرداخت‌های آینده» نیز می‌باشد.

ب) نقش اصلی پول در مبادلات، «آسان‌سازی مبادله» است.

ج) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از «عملکرد بانک‌ها» است.

د) علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیلهٔ «حفظ ارزش» در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۹۸)

۸۸- گزینهٔ «۲» *(مهدی ضیائی)*

الف) واحد پولی $۴۸۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰} = ۱۲۰$ = ارزش پولی مسکوکات در دست مردم

ب) کل حجم پول موجود در کشور، نقدینگی آن کشور به شمار می رود؛ بنابراین داریم:

ارزش پولی مسکوکات در دست مردم + ارزش پولی اسکناس‌ها = نقدینگی

مجموع ارزش سپرده‌های مردم در حساب‌های بانکی +

واحد پولی $۴۸۰ + ۱۲۰ + ۱۰۷۵ = ۱,۶۷۵$ = نقدینگی

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۹۸)

۸۹- گزینهٔ «۱» *(مهدی ضیائی)*

$$\text{نرخ تورم کالای B} = \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - \text{قیمت در انتهای سال}}{\text{قیمت در ابتدای سال}} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۶۲,۴۰۰,۰۰۰ - ۵۲,۰۰۰,۰۰۰}{۵۲,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۲۰ \text{ درصد}$$

درصد ۲۰ = تورم کالای C = تورم کالای B = تورم کالای A

$$\text{تورم کالای A} = \frac{۲۰}{۱۰۰} = \frac{\text{قیمت در انتهای سال} - ۲۸,۵۰۰,۰۰۰}{۲۸,۵۰۰,۰۰۰}$$

$۰/۲ \times ۲۸,۵۰۰,۰۰۰ =$ قیمت در انتهای سال $- ۲۸,۵۰۰,۰۰۰$

قیمت کالای A در انتهای سال $= ۵,۷۰۰,۰۰۰ + ۲۸,۵۰۰,۰۰۰$

$= ۳۴,۲۰۰,۰۰۰$ ریال

$$\text{تورم کالای C} = \frac{۲۰}{۱۰۰} = \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - ۱۰۴,۴۰۰,۰۰۰}{\text{قیمت در ابتدای سال}}$$

= (قیمت کالای C در ابتدای سال) ۰/۲

قیمت کالای C در ابتدای سال $- ۱۰۴,۴۰۰,۰۰۰$

(قیمت کالای C در ابتدای سال) ۱/۲ $= ۱۰۴,۴۰۰,۰۰۰$

قیمت کالای C در ابتدای سال $= \frac{۱۰۴,۴۰۰,۰۰۰}{۱/۲} = ۸۷,۰۰۰,۰۰۰$ ریال

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۱۰۱)

۹۰- گزینهٔ «۳» *(مهدی ضیائی)*

الف) گاهی علت تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد است. این فزونی تقاضا بر عرضه، به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند. تورم می‌تواند علت دیگری هم داشته باشد. اگر افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می‌تواند سبب تورم شود.

ب) افزایش ظرفیت‌های تولیدی ـ افزایش واردات

ج) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورّم می‌شود، بانک مرکزی برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به‌کار می‌گیرد.

بانک مرکزی می‌تواند با اعمال سیاست بازار باز (= فروش اوراق مشارکت): (در این روش بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به مردم به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد.) تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را کاهش دهد.

در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، بانک مرکزی سیاست افزایش نقدینگی در گردش را به‌کار می‌گیرد. بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۱۰۳)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

علوم و فنون ادبی (۱)

۹۱- گزینهٔ «۱» *(عزیز الیاسی‌پور)*

ملک‌الشعرا تقسیم‌بندی سبک‌های ادبی شعر فارسی را براساس حوزهٔ جغرافیایی و تاریخی و تقسیم‌بندی سبک‌های نثر را براساس دوره‌های تاریخی انجام داده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۹۲- گزینهٔ «۴» *(عزیز الیاسی‌پور)*

شاعر در بیت گزینهٔ «۴»، از خاک کوی دوست نقل مکان نمی‌کند، حتی اگر آبرویش برود؛ بنابراین، مقام معشوق در این بیت خیلی بالاست و اگرچه نمی‌توان کاملاً آن را آسمانی دانست، اما با معشوق زمینی سبک خراسانی هم تفاوت دارد. ضمناً اینکه شاعر از کوی دوست گریزی نمی‌بیند، نوعی جبرگرایی و سلب اختیار هم دارد که در سبک خراسانی کمتر دیده می‌شود.

بیت از بوستان سعدی و در وصف عاشقان است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: لحن حماسی ـ استفاده از کلمات کهن (گُرد به‌معنی پهلوان) ـ کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم (به جنگ اندرون)

گزینهٔ «۲»: لحن اندرزی ساده ـ دعوت به خوش‌باشی

گزینهٔ «۳»: پند و اندرز ساده ـ استفاده از دستور زبان کهن در مصراع دوم (جدانویسی نشانهٔ منفی‌ساز نه از فعل)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۹۳- گزینهٔ «۲» *(فرهاد علی‌نژاد)*

عبارت مذکور بخشی از سفرنامهٔ ناصرخسرو است که در کتاب درسی نقل شده است.

نمونه‌هایی از آثار نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی: سفرنامهٔ ناصرخسرو ـ قابوس‌نامه ـ تاریخ بیهقی ـ سیاست‌نامه ـ کیمیای سعادت ـ کشف‌المحجوب

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

۹۴- گزینهٔ «۴» *(سیدعلیرضا احمدی)*

در گزینهٔ «۴»، تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در دو مصراع موازنه ساخته است و در سایر ابیات ترصیع مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۹۵- گزینهٔ «۲» *(سیدعلیرضا علویان)*

بیت گزینهٔ «۲» دارای موازنه است و سایر ابیات ترصیع دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۹۶- گزینهٔ «۳» *(یاسین مهدیان)*

در این بیت، زمانی که کلمات دو مصراع را روبه‌روی هم قرار می‌دهیم، «ملت» و «آتش»، «ملک» و «آب» سجع متوازن می‌سازند؛ پس بیت دارای «موازنه» است. در سایر گزینه‌ها، روبه‌روی هم قرار گرفتن سجع‌های متوازی، پدیدآورندهٔ آرایهٔ «ترصیع» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۹۷- گزینهٔ «۱» *(حسینعلی موسی‌زاده)*

چُن دا نِ / شُ دف کن دِا / بر رُس تُ / دِ رخ تی شد: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن **– – – U / U – – / – – – U / U – –**

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحهٔ ۶۹)

۹۸- گزینهٔ «۴» *(مجتبی فرهادی)*

هر	مش	ک	را	ن	قا	ب
–	–	U	–	U	–	U

ق	مر	می	ک	نی	م	کن
U	–	–	U	–	U	–

تشریح گزینه‌های دیگر:

تقطیع درست سایر گزینه‌ها به این شکل است:

گزینهٔ «۱»: **– – – U – U – UU – –**

گزینهٔ «۲»: **– U – – U – – U – – U**

گزینهٔ «۳»: **– – U – – – U – – – U**

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۹۹- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

اَ	گَر	مَر	گِ	خُد	هی
U	–	–	U	–	–
نَ	با	زَت	رَ	ها	نَد
U	–	–	U	–	–

چ	را	حَت	نَ	دا	رَد
U	–	–	U	–	–
هـَ	می	جا	و	دا	نی
U	–	–	U	–	–

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: **– U / – – U / – – U / – – U**

گزینهٔ «۲»: **– – U / – – – U / – – – U**

گزینهٔ «۴»: **– U / – – U / – – U / – – U**

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۱۰۰- گزینهٔ «۳» *(عزیز الیاسی‌پور)*

موضوعات ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»: مدح پادشاهان است که از مضامین عمدهٔ سبک خراسانی می‌باشد؛ درحالی‌که شاعر بیت سوم، به حمد و ستایش خداوند پرداخته است که جزء ویژگی‌های غالب فکری در سبک خراسانی نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحهٔ ۶۳)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»

۱۰۱- گزینهٔ «۴» *(کنکور خارج از کشور ۸۷، با تغییر)*

سادگی فکر و کلام و عدم آمیختگی با پیچیدگی‌های عرفانی، حکمی و فلسفی از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: ویژگی زبانی سبک خراسانی

گزینهٔ «۲»: ویژگی ادبی سبک خراسانی

گزینهٔ «۳»: ویژگی ادبی سبک خراسانی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۰۲- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی)*

در سه بیت نخست تشبیهات حسی به کار رفته است:

زلفکان مانند شمشاد - روی مرغزار مانند عقیق و لاژورد- ری مانند کبوتر

در گزینهٔ «۴» تشبیه تو به عقل از نوع تشبیهات حسی نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحهٔ ۶۳)

۱۰۳- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

مَن	خُـ	دان	بخـ	ت	نَـ	دا
-	U	-	-	U	U	-
رم	کِ	بِـ	تُـ	پیـ	ونـ	دم
-	U	U	U	-	-	-

نَ	تُ	آن	لط	ف	نَـ	دا
U	U	-	-	U	U	-
ری	کِ	بِـ	من	با	زا	یی
-	U	U	-	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۰۴- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی)*

حَـ	لا	لَش	با	دَ	گر	خو	نم	بِـ	ریـ	زَد
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۰۵- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

بیت گزینهٔ «۱» تنها شش هجای کوتاه دارد. اما گزینه‌های «۳ و ۴» هرکدام هفت عدد و گزینهٔ «۲» هشت عدد هجای کوتاه دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۱۰۶- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی)*

برگ بی برگی بود ما را نوال

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

مرگ بی مرگی بود ما را حلال

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۷۴)

۱۰۷- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

«چرخ و عقل»، «رفیع و بزرگ»، «خاک و طفل» که در تقابل با یکدیگر آمده‌اند، فقط هم وزن هستند و دارای سجع متوازن. بنابراین فقط آرایهٔ موازنه ایجاد کرده‌اند. در صورتی که آرایهٔ «ترصیع» زمانی پدید می‌آید که تمام کلمات دو مصراع با هم سجع متوازی داشته باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۷۴)

۱۰۸- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

کلمات دو مصراع این بیت به صورت دوبه‌دو با یکدیگر سجع ندارد و بنابراین بیت موازنه ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحهٔ ۷۳)

۱۰۹- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی)*

در گزینهٔ «۴» شاعر به معشوق آسمانی و برتری آن اشاره دارد که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: وصف طبیعت و روح نشاط و خوش‌باشی از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: پند و اندرزهایی که جنبهٔ عملی و دستوری دارند، از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحهٔ ۶۳)

۱۱۰- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

مفهوم کلی بیت صورت سؤال، توصیه به بذل و بخشش است. این مفهوم در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» نیز دیده می‌شود، امّا در گزینهٔ «۱»، توصیه به بخشش دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۱۱- گزینهٔ «۴» *(فاطمه صفری)*

اسراف و تبذیر در قلمرو واقعی جامعهٔ ما قرار دارد، یعنی مردم مطابق آن عمل می‌کنند اما جزء آرمان‌ها و ارزش‌های ما محسوب نمی‌شود. (الف)

احترام به پدر و مادر از ارزش‌هایی است که مطابق آن عمل می‌کنیم بنابراین هم در قلمرو آرمانی و هم در قلمرو واقعی قرار دارد. (ب)

ساده‌زیستی از ارزش‌هایی است که در جامعهٔ ما مطابق آن، عمل نمی‌شود. بنابراین از جمله آرمان‌هایی است که خارج از قلمرو واقعی می‌باشد. (ج)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۱۲- گزینهٔ «۳» *(فاطمه صفری)*

در یک جهان اجتماعی، پدیده‌ای در زمانی، آرمان محسوب می‌شود و در زمان دیگری لباس واقعیت می‌پوشد؛ مثلاً استقلال سیاسی در ایران، پیش از انقلاب اسلامی یک آرمان بود که با انقلاب اسلامی به یک واقعیت تبدیل شد. حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود. بنابراین، حقایق هرچند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۷)

۱۱۳- گزینهٔ «۲» *(فاطمه صفری)*

برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینهٔ تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علمِ متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

آرمان‌ها و قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۴)

۱۱۴- گزینهٔ «۳» *(آزیتا بیدقی)*

کشاورز ← اکتسابی، اجتماعی، متغیر

صبور ← اکتسابی، متغیر، فردی

متولد دوم اسفند ۷۹ ← انتسابی، ثابت، فردی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۱۵- گزینهٔ «۲» *(آزیتا بیدقی)*

حیا و قناعت، بندگی خدا، تقوا، خوف و رجای الهی، شکر و رضای الهی و توکل از ویژگی‌های اخلاقی است که براساس ارزش‌های معنوی و الهی وجود انسان شکل گرفته‌اند. بنابراین با هویت فرهنگی جهان متجدد، سازگاری ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۱۱۶- گزینهٔ «۴» *(آزیتا بیدقی)*

دربارهٔ غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشتن، سخن گفته‌اند ← پیامبران و اولیای الهی (ج)

منزلت اجتماعی ← در به‌دست آوردن آن، نقشی نداریم اما می‌توانیم آن را تغییر دهیم. (ب)

نظریات متفاوت ← نشانهٔ این است که امکان خطا در شناخت هویت، وجود دارد. (الف)

اثر انگشت و رنگ پوست ← هویت انتسابی (د)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۴، ۶۵ و ۷۳)

۱۱۷- گزینهٔ «۱» *(آزیتا بیدقی)*

الف) یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.

ب) برخی از بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شود.

ج) در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوهٔ زندگی اجتماعی مردم، متفاوت است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۶۸)

۱۱۸- گزینهٔ «۲» *(علیرضا حیدری)*

هر فرد در یک جهان اجتماعی متولد می‌شود که به وسیلهٔ نسل‌های قبل از او ایجاد شده است. جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؛ یعنی آن فرد را به‌عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد و برای او ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن قرار گرفته است، در نظر می‌گیرد. در این زمینه می‌توان به صدور شناسنامه برای نوزادان اشاره کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۷۶)

۱۱۹- گزینهٔ «۲» *(علیرضا حیدری)*

- در تمامی بخش‌های جهان اجتماعی، سازوکارهایی برای نظارت بر اعضا وجود دارد. عضویت در جهان اجتماعی، همواره با نظارت و کنترل اجتماعی همراه است.

- گزینهٔ اول مثالی برای کنترل اجتماعی است و گزینهٔ چهار مثالی برای اقناع و دو گزینهٔ دیگر مثالی برای جامعه‌پذیری‌اند.

- انتظارات جامعه از طریق الگوهای عمل یا همان هنجارها در حقوق و تکالیف مربوط به نقش‌های اجتماعی نمودار می‌شوند و افرادی که این نقش‌ها را به عهده می‌گیرند، باید با رعایت آن‌ها انتظارات جامعه را برآورده سازند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶، ۷۸ و ۷۹)

۱۲۰- گزینهٔ «۴» *(علیرضا حیدری)*

امر به معروف و نهی از منکر در مواردی، همگانی و به عهدهٔ همهٔ افراد جامعه است و در برخی موارد، وظیفهٔ سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

بازتولید هویت اجتماعی به معنای انتقال آن از نسلی به نسل دیگر است به‌گونه‌ای که علی‌رغم گذر زمان و پذیرش تغییرات، ویژگی‌های اساسی آن پایدار می‌ماند و دوام می‌آورد.

مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی نام دارد.

هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۵، ۷۹ و ۸۰)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۲۱- گزینهٔ «۱» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

«لَمّا»: زمانی‌که / «رَأی»: دید (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الأحزاب»: (مفعول است) گروه‌ها را (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «قالوا»: گفتند / «ما»: چیزی است که (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «وَعَدَنَا اللهُ»: خدا به ما وعده داد (رد سایر گزینه‌ها).

(ترجمه)

ایران توشه - توشه‌ای برای موفقیت

۱۲۲- گزینهٔ «۲» *(علی‌محسن‌زاده)*

«مـا تـأثَّرَتِ البَطَّـةُ»: اردک تحـت تـأثیر قـرار نگرفـت، تـأثیر نپـذیرفت (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تَخزنهُ»: آن را ذخیره می‌کند، آن را انبار مـی‌کنـد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «قُربَ ذَنَبِها»: نزدیـک دمـش (رد گزینـه‌هـای ۳ و ۴) / «تَنشُرهُ»: آن را پخش می‌کند (رد گزینهٔ ۱)

(ترجمه)

۱۲۳- گزینهٔ «۱» *(پیروز وجدان)*

«قَد سُجِّلَت»: ثبت شده است (رد گزینهٔ ۳) / «فی قائمة التّراث العالمیّ»: در لیست میراث جهانی/ «تَجذبُ»: جذب مـی‌کنـد (رد گزینـهٔ ۲) / «السّـیاحَ»: گردشگران / «من أکثر منـاطق»: از بیشـتر منـاطق / «تُشَـجِّعُهم»: آن‌هـا را تشویق می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لِرُؤیـة الآثـار التّاریخیّـة الأُخـری»: برای دیدن آثار تاریخی دیگر

(ترجمه)

۱۲۴- گزینهٔ «۳» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

«هناک»: وجـود دارد، هسـت (رد گزینـهٔ ۱) / «مَعـالم أثریّـة خلّابـة»: آثـار تاریخی جـذّابی / «فـی بلـدنا ایـران»: در کشـورمان ایـران (رد گزینـهٔ ۲) / «یُستفاد منها»: از آن‌ها استفاده می‌شود / «لِرؤیـة»: بـرای دیـدن / «جمـال آثارها»: زیبایی آثـارش (رد سـایر گزینـه‌هـا) / «معرفـة ثقافتهـا»: شـناخت فرهنگش (رد گزینهٔ ۱)

(ترجمه)

۱۲۵- گزینهٔ «۴» *(محمد جهان‌بین- قائنات)*

«للغربان»: (جار و مجرور، خبر مقدّم) کـلاغ‌هـا دارنـد / «صـوتٌ»: (مبتـدای مؤخّر) صدایی / «مُحذِّر»: هشداردهنده / «یبعّد»: دور می‌کند

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «کان+ لِـ»: داشت؛ «مرض جلدیّ»: ترکیـب وصـفی نکـره: یـک بیماری پوستی؛ «المستوصف»: درمانگاه

ترجمهٔ صحیح: دوستم یک بیماری پوستی داشت پس در درمانگـاه بسـتری شد.

گزینهٔ «۲»: «أن یتحرَّک»: مضارع باب تفعّل و لازم: که حرکت کنـد؛ «رأس»: فاعل

ترجمهٔ صحیح: آفتاب‌پرست در دو جهت می‌بیند بدون اینکه سرش حرکـت کند!

گزینهٔ «۳»: خداوند چیزی برتر از عقل برای بندگان تقسیم نکرده است.

(ترجمه)

۱۲۶- گزینهٔ «۱» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

ترجمهٔ آیهٔ صورت سؤال: «خداوند برای شما آسانی را می‌خواهد»؛ این آیه از نظر مفهوم به گزینهٔ «۱» (قطعاً خداوند چیزی را به ما تحمیل نمی‌کند کـه هیچ توانی برایش نداریم) نزدیک است.

(مفهوم)

۱۲۷- گزینهٔ «۱» *(علی محسن‌زاده)*

در گزینهٔ «۱» از واژهٔ «الذَّنب» به معنای «گناه» استفاده شده که با تعریـف نوشته شده همخوانی ندارد، واژهٔ درست برای این تعریف «الذَنَب» به معنای «دم» است.

ترجمهٔ گزینهٔ «۱»: گناه: از اعضای بدن حیوانات و غالباً حیـوان آن را بـرای راندن حشرات حرکت می‌دهد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲» روغن: مایعی که از آن بـرای پخـت غـذاها اسـتفاده مـی‌شـود و همچنین در ماشین نیز به کار گرفته می‌شود.

گزینهٔ «۳» دماسنج: وسیله‌ای که مردم جهت اطلاع از دمای هـوا و بـدن از آن استفاده می‌کنند.

گزینهٔ «۴» میراث: میراث‌های مادی و معنوی که نسل قبل برای ما بـه ارث گذاشتند و دارای قیمت بسیاری هستند.

(واژگان)

۱۲۸- گزینهٔ «۳» *(سیره مجیا مؤمنی)*

«صوتٌ» مبتدای مؤخر اسـت و «للغـراب» خبـر مقـدّم از نـوع جـارومجرور می‌باشد.

«کلاغ صدایی دارد که به وسـیلهٔ آن بـه بقیـهٔ حیوانـات در جنگـل هشـدار می‌دهد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «الرجل» مبتدا و «مُجتهد» خبر از نوع اسم مـی‌باشـد. «مـردی که مشاهده می‌کنی مجتهدی تلاشگر است.»

گزینهٔ «۲»: «جُهد» مبتدا و «أکثر» خبر از نوع اسم می‌باشـد. «در روزهـای امتحانات تلاش دانش‌آموزان بیشتر از قبل است.»

گزینهٔ «۴»: «المُسلم» مبتدا و «مَن» خبر از نوع اسم مـی‌باشـد. «مسـلمان کسی است که مردم از دستش و زبانش سالم ماندند.»

(انواع جملات)

۱۲۹- گزینهٔ «۲» *(علی محسن‌زاده)*

در گزینهٔ «۲» واژهٔ «المُهاجِر» مفعول برای فعل «شَجَّعَ» مـی‌باشـد و فاعـل آن «مُشَجِّعون: تشویق‌کنندگان» هستند و مفعول در این گزینـه نـه مضـاف است و نه موصوف

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در این گزینه واژهٔ «صَدَقات... » مفعول برای فعل «لا تُبطِلـوا» و ضمیر «کم» در واژهٔ «صَدَقاتَکم» نقش مضاف‌الیه را دارد پس مفعول در این گزینه مضاف است.

گزینهٔ «۳»: در این گزینه واژهٔ «اعصاب» مفعول بـرای فعـل «هَـدَّئَ» و واژهٔ «أخت...» نقش مضاف‌الیه را دارد پس در این گزینه مفعول مضاف شده است.

گزینهٔ «۴»: در این گزینـه واژهٔ «الأخ» مفعـول بـرای فعـل «إحتَـرِم» و واژهٔ «الأکبر» نقش صفت را برای «الأخ» دارد پس در این گزینه مفعول موصوف واقع شده است.

(قواعد اسم)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۳۰- گزینهٔ «۲» *(کاظم غلامی)*

در این گزینه «لاعبة» مفعول و منصوب است و «دؤوبة» نیز صفتِ آن بوده و به تبعیّت از «لاعبة» منصوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در جمله «هی دؤوبة»، کلمه «دؤوبة» خبر و مرفوع است.

گزینهٔ «۳»: در این عبارت، «هذه» اسم إنّ بوده و «ریاضیّة» خبر إنّ و مرفوع است پس «دؤوبة» هم به تبعیت از آن مرفوع می‌شود.

گزینهٔ «۴»: «الدؤوبة» در این عبارت نقش فاعل را دارد پس باز هم مرفوع است.

(قواعد اسم)

منطق

۱۳۱- گزینهٔ «۳» *(حسن صدری)*

هر ایرانی مسلمان است (موجبهٔ کلی)

نقیض موجبهٔ کلی ← سالبهٔ جزیی: بعضی ایرانی‌ها مسلمان نیستند.

متضاد موجبهٔ کلی ← سالبهٔ کلی: هیچ ایرانی مسلمان نیست.

توضیح نکات درسی:

جای موضوع و محمول قضیه در عکس عوض می‌شود؛ نه در تقابل و اقسام آن.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۳۲- گزینهٔ «۱» *(نیما جواهری)*

- اگر قضیه‌ای صادق باشد، متضاد آن حتماً کاذب است.
- اگر قضیه‌ای صادق باشد، متناقض آن حتماً کاذب است و برعکس.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۳۳- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

بین دو قضیهٔ «هر فلزی رسانا است.» و «بعضی فلزها رسانا هستند.» رابطهٔ تداخل برقرار است.

(منطق، احکام قضایا، صفحهٔ ۶۵)

۱۳۴- گزینهٔ «۴» *(نیما جواهری)*

- عکس یک قضیه با جابه‌جا کردن موضوع و محمول آن به‌دست می‌آید.
- تنها در بعضی موارد می‌توان جای موضوع و محمول را تغییر داد و به نتیجهٔ صادقی رسید.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۱۳۵- گزینهٔ «۳» *(حسن صدری)*

سالبهٔ جزئیه عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. در صورتی‌که برای سالبهٔ جزئی عکس لازم‌الصدق در نظر بگیریم، دچار مغالطهٔ ایهام انعکاس شده‌ایم.

(منطق، احکام قضایا، صفحهٔ ۶۹)

۱۳۶- گزینهٔ «۲» *(نیما جواهری)*

در ارتباط میان دو قضیه در یک استدلال، چهار حالت که در اصطلاح آن‌ها را چهار شکل قیاس اقترانی می‌نامند، قابل تصوراند. در شکل سوم قیاس اقترانی حد وسط در هر دو مقدمه موضوع است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحهٔ ۷۳)

۱۳۷- گزینهٔ «۴» *(حسن صدری)*

در قیاس مذکور، حد وسط (فیروزه) در دو مقدمه تکرار نشده و معنای یکسانی ندارد، پس در این قیاس دچار مغالطهٔ «عدم تکرار حد وسط» شده‌ایم.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحهٔ ۷۴)

۱۳۸- گزینهٔ «۲» *(نیما جواهری)*

قیاس مذکور شکل چهارم است، زیرا حد وسط در مقدمهٔ اول موضوع و در مقدمهٔ دوم محمول است.

بعضی حرام‌ها نوشیدنی هستند: موضوع: منفی، محمول: منفی

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۶)

۱۳۹- گزینهٔ «۲» *(کیمیا طهماسبی)*

قیاس مذکور نامعتبر است، زیرا هر دو مقدمهٔ آن سالبه هستند.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحهٔ ۷۷)

۱۴۰- گزینهٔ «۴» *(نیما جواهری)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: حد وسط (آسیایی) در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

گزینهٔ «۲»: هر دو مقدمه سالبه هستند.

گزینهٔ «۳»: محمول نتیجه (جسم) علامت مثبت دارد اما در مقدمهٔ دوم علامت آن منفی است. همچنین حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحهٔ ۷۷)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ریاضی و آمار (۳)

۱۴۱- گزینهٔ «۴» *(مهرداد خاجی)*

اگر صدگان ۳ باشد، دو حالت به‌وجود می‌آید:

۳	۱	۵یا۷

$۱ \times ۱ \times ۲ = ۲$

۳	۵یا۷	مابقی‌ارقام

$۱ \times ۲ \times ۳ = ۶$

اگر صدگان بزرگتر از ۳ باشد:

۵یا۷	مابقی ارقام

$۲ \times ۴ \times ۳ = ۲۴$

پس تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$۲۴ + ۶ + ۲ = ۳۲$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۴۲- گزینهٔ «۲» *(حامد پوقاری)*

ابتدا تعداد کل حالت‌ها را بدون در نظر گرفتن این شرط که حتماً باید از هر سه رنگ استفاده کنیم به‌دست می‌آوریم:

$۳ \times ۲ \times ۲ \times ۲ \times ۲ = ۴۸$

در این ۴۸ حالت، حالت‌هایی وجود دارد که فقط از ۲ رنگ استفاده شده است. پس باید تعداد این حالت‌ها را پیدا کنیم و از ۴۸ کم کنیم.

تعداد حالت‌هایی که فقط از ۲ رنگ استفاده شده:

(سبز = G ، قرمز = R و سفید = W)

G	W	G	W	G
W	G	W	G	W

R	W	R	W	R
W	R	W	R	W

G	R	G	R	G
R	G	R	G	R

پس تعداد این حالت‌های نامطلوب برابر با ۶ است.

$\Rightarrow$ تعداد حالت‌های مطلوب $= ۴۸ - ۶ = ۴۲$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۴۳- گزینهٔ «۳» *(میلاد منصوری)*

۴ کتاب ریاضی را $m_۴$، $m_۳$، $m_۲$، $m_۱$، ۵ کتاب زیست را $B_۵$، $B_۴$، $B_۳$، $B_۲$، $B_۱$ و سه کتاب فیزیک را $P_۳$، $P_۲$، $P_۱$ در نظر می‌گیریم.

ابتدا کتاب‌های ریاضی و زیست را به !۹ حالت کنار هم قرار می‌دهیم

$\bigcirc m_۱ \bigcirc m_۲ \bigcirc m_۳ \bigcirc m_۴ \bigcirc B_۱ \bigcirc B_۲ \bigcirc B_۳ \bigcirc B_۴ \bigcirc B_۵ \bigcirc$

در ده مکان ایجاد شده (که با دایره نشان داده شده‌اند) باید سه کتاب فیزیک را قرار دهیم:

$۱۰ \times ۹ \times ۸$

پس جواب مسئله برابر است با:

$۹! \times ۱۰ \times ۹ \times ۸ = ۱۰! \times ۷۲$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۴۴- گزینهٔ «۱» *(حامد پوقاری)*

در حروف کلمهٔ «شهربازی»، حرف‌های «هـ»، «ر» و «ا» اگر در ابتدا قرار گیرند، بدون نقطه خواهند بود (دقت کنید که اگر حرف «ی» در ابتدا قرار گیرد به‌صورت «یـ» و نقطه‌دار می‌شود.)

پس به ۳ حالت می‌توان اولین خانهٔ سمت راست را پر کرد:

$\Rightarrow$ تعداد کل حالت‌ها $= ۳ \times ۶ \times ۵ \times ۴ \times ۳ = ۱۰۸۰$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۴۵- گزینهٔ «۴» *(علی غلام‌پورسرابی)*

با توجه به تساوی داده شده، داریم:

$$۲P(n,۲) + ۹۸ = P(۲n,۲)$$

$$\Rightarrow ۲ \times \frac{n!}{(n-۲)!} + ۹۸ = \frac{(۲n)!}{(۲n-۲)!}$$

$$\Rightarrow ۲ \times \frac{n \times (n-۱) \times (n-۲)!}{(n-۲)!} + ۹۸ = \frac{(۲n)(۲n-۱)(۲n-۲)!}{(۲n-۲)!}$$

$$\Rightarrow ۲n(n-۱) + ۹۸ = ۲n(۲n-۱) \Rightarrow ۲n^۲ - ۲n + ۹۸ = ۴n^۲ - ۲n$$

$$۲n^۲ = ۹۸ \Rightarrow n^۲ = ۴۹ \Rightarrow n = ۷$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۸)

۱۴۶- گزینهٔ «۲» *(وهاب نادری)*

ابتدا ۱ زوج از ۶ زوج انتخاب می‌کنیم. حال باید ۳ نفر دیگر را طوری انتخاب کنیم که زوج نباشند، پس ۳ زوج از ۵ زوج باقی‌مانده را انتخاب می‌کنیم و از هر کدام زن یا مرد را می‌توانیم انتخاب کنیم که این کار به $۲ \times ۲ \times ۲$ حالت امکان‌پذیر است. پس تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$\binom{۶}{۱} \times \binom{۵}{۳} \times ۲ \times ۲ \times ۲ = ۴۸۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴۷- گزینهٔ «۴» *(سپهر داوطلب)*

تعداد حالت‌هایی که از شهر B نیز عبور می‌کنیم طبق اصل ضرب برابر است با:

$$n(A) = ۳ \times ۵ = ۱۵$$

تعداد کل حالات را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = \begin{pmatrix} \text{تعداد حالاتی که از شهر B} \\ \text{هم عبور کنیم} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \text{تعداد حالاتی که مستقیم از} \\ \text{A به C برویم} \end{pmatrix}$$

$$n(S) = ۳ \times ۵ + ۳ = ۱۸$$

احتمال این‌که از شهر B عبور کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۱۵}{۱۸} = \frac{۵}{۶}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۴۸- گزینهٔ «۴» *(علی ارجمند)*

اگر پیشامد «رو شدن عدد اول» را A بنامیم، داریم: $A=\{۲,۳,۵\}$

بنابراین $A'=\{۱,۴,۶\}$ حال تمامی گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینهٔ «۱»: $\{۴,۵,۶\}$

گزینهٔ «۲»: $\{۱,۲\}$

گزینهٔ «۳»: $\{۲,۴,۶\}$

گزینهٔ «۴»: $\{۱\}$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۷)

۱۴۹- گزینهٔ «۴» *(مهدی نصرالهی)*

$n(S)=\underline{۵}\times\underline{۴}\times\underline{۳}=۶۰$

برای بخش‌پذیری یک عدد طبیعی بر ۱۵ باید آن عدد هم بر ۳ و هم بر ۵ بخش‌پذیر باشد، پس لازم است رقم یکان آن ۵ و مجموع ارقام آن بر ۳ بخش‌پذیر باشد. پس داریم:

$A=\{۱۳۵,۳۱۵,۳۴۵,۴۳۵\}\Rightarrow n(A)=۴$

$\Rightarrow P(A)=\frac{۴}{۶۰}=\frac{۱}{۱۵}$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

۱۵۰- گزینهٔ «۱» *(میلاد منصوری)*

فضای نمونه‌ای $n(S)=۶^۲=۳۶$ حالت دارد که در $n(A)=۸$ حالت، حاصل ضرب آنها توان دوم یک عدد طبیعی است:

$A=\{(۱,۱),(۱,۴),(۲,۲),(۴,۱),(۳,۳),(۴,۴),(۵,۵),(۶,۶)\}$

بنابراین:

$P(A)=\frac{۸}{۳۶}=\frac{۲}{۹}$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

ریاضی و آمار (۳) – سؤال‌های «آشنا»

۱۵۱- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

طبق اصل جمع تعداد روش‌های ممکن برای انتخاب یک شهر برای مسافرت برابر است با: $۵+۲+۳=۱۰$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۱۵۲- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

چون عدد باید مضرب ۵ باشد، دو حالت پیش می‌آید:

حالت اول: صفر در رقم یکان قرار گیرد.

حالت دوم: پنج در رقم یکان باشد.

$$\left.\begin{array}{l}\text{حالت۱}: \underline{۴}\times\underline{۳}\times\underset{\text{صفر}}{\underline{۱}}=۱۲\\ \text{حالت۲}: \underline{۳}\times\underline{۳}\times\underset{\text{پنج}}{\underline{۱}}=۹\end{array}\right\}$$

$\Rightarrow$ کل حالات $=۱۲+۹=۲۱$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۵۳- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

در تساوی داده شده، داریم:

$$\frac{(n-۱)!}{(n+۱)!}=\frac{(n-۱)!}{(n+۱)n(n-۱)!}=\frac{۱}{۶}$$

$$\Rightarrow\frac{۱}{n(n+۱)}=\frac{۱}{۲\times۳}\Rightarrow n=۲$$

$$\Rightarrow(n+۲)!=۴!=۲۴$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۵)

۱۵۴- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

سه حرف c، b و a را در بستهٔ (۱) در کنار هم فرض می‌کنیم. این حروف در داخل بستهٔ (۱) به $۳!$ حالت جایگشت دارند. همچنین حروف f و d را در بستهٔ (۲) در کنار هم قرار می‌دهیم. این دو حرف نیز در داخل بستهٔ (۲) به $۲!$ حالت جایگشت دارند. حرف e که باقی مانده است به همراه بسته‌های (۱) و (۲)، سه شیء را تشکیل می‌دهند که با هم $۳!$ جایگشت دارند. در نهایت طبق اصل ضرب تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

بسته(۱)

c، b و a کنار هم $\Rightarrow \boxed{\square\square\square}\Rightarrow ۳!=۶$ حالت

بسته(۲)

f و d کنار هم $\Rightarrow \boxed{\square\square}\Rightarrow ۲!=۲$ حالت

$\underset{\text{بسته(۱)}}{\overset{a,b,c}{\boxed{}}}\ \underset{\text{بسته(۲)}}{\overset{d,f}{\boxed{}}}\ \underset{\_}{\overset{e}{}}\Rightarrow ۳!=۶$ حالت

$۳!\times۲!\times۳!=۶\times۲\times۶=۷۲$ حالت

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۷)

۱۵۵- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی)*

چون تعداد حالات اصلی زیاد است پس متمم را به‌دست می‌آوریم و از کل حالات کم می‌کنیم:

تعداد کل زیرمجموعه‌های یک مجموعه‌ی ۱۰عضوی

$=۲\times۲\times۲\times....\times۲=۲^{۱۰}=۱۰۲۴$

تعداد زیرمجموعه‌های ۰ عضوی $=\binom{۱۰}{۰}=۱$

تعداد زیرمجموعه‌های ۱ عضوی $=\binom{۱۰}{۱}=۱۰$

تعداد زیرمجموعه‌های ۲ عضوی $=\binom{۱۰}{۲}=\frac{۱۰!}{۲!\times۸!}$

$=\frac{۱۰\times۹\times۸!}{۲!\times۸!}=۴۵$

= (تعداد زیرمجموعه‌های دارای حداقل ۳ عضو)

(تعداد زیرمجموعه‌های دارای صفر یا یک یا دو عضو) – (تعداد کل زیرمجموعه‌ها)

$=۱۰۲۴-(۱+۱۰+۴۵)=۹۶۸$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۵۶- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

جنسیت هر فرزند ۲ حالت دارد. بنابراین:

خانوادهٔ سه فرزندی: $n(S_1)=2^3=8 \Rightarrow k=8$

خانوادهٔ پنج فرزندی: $n(S_2)=2^5=32 \Rightarrow m=32$

$\Rightarrow m-k=32-8=24$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۵۷- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

چون $A=\{2,4,6\}$ و $B=\{3,6\}$ و $C=\{2,3,5\}$ است و پیشامد مطلوب مسأله $(A\cup C)-B$ است، پس:

$(A\cup C)-B=\{2,3,4,5,6\}-\{3,6\}=\{2,4,5\}$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

۱۵۸- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

از بین ۲۰ کارت، ۱۰ کارت زوج است که اگر دو کارت زوج از آنها را بیرون بکشیم، ۱۸ کارت باقی می‌ماند که ۸ تای آن زوج است.

احتمال زوج بودن $P(A)=\frac{8}{18}=\frac{4}{9}$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

۱۵۹- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

$$n(S)=\binom{3+4}{2}=\binom{7}{2}=\frac{7!}{2!\times 5!}=\frac{7\times 6\times 5!}{2!\times 5!}=21$$

اگر A پیشامد آن باشد که ۲ مهرهٔ خارج‌شده همرنگ باشند، یعنی دو مهره سفید یا دو مهره سیاه باشند، خواهیم داشت:

$$n(A)=\binom{4}{2}+\binom{3}{2}=\frac{4\times 3\times 2!}{2!\times 2!}+\frac{3\times 2!}{2!}=9$$

$$\Rightarrow P(A)=\frac{9}{21}=\frac{3}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

۱۶۰- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی)*

هر صفحه ۴ ناحیه دارد، پس $n(S)=4\times 4=16$ و حالت‌هایی که هر دو عقربه روی نواحی هم‌شماره بایستند نیز ۴ حالت است.

$A=\{(1,1),(2,2),(3,3),(4,4)\} \Rightarrow n(A)=4$

پس: $P(A)=\frac{n(A)}{n(S)}=\frac{4}{16}=\frac{1}{4}$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۶۱- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

سه مورد نادرست است:

الف) «فن ترجمه» از عوامل رشد آگاهی و تحول ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود. در این دوره به‌دلیل اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و...، تحقیقات ادبی و تاریخی جذابیتی نداشت.

ج) «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر ناظم‌الاسلام کرمانی است.

هـ) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۱۶۲- گزینهٔ «۲» *(مجتبی فرهادی)*

موارد «الف و ب» به‌ترتیب مربوط به سیداشرف‌الدین گیلانی و ایرج‌میرزا هستند که در میان شاعران صورت سؤال نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۶ و ۱۷)

۱۶۳- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۹۴، با تغییر)*

فروغی از جمله شاعرانی بود که در دورهٔ بازگشت ادبی، به سرودن غزل به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی پرداختند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحهٔ ۱۳)

۱۶۴- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

عبدالوهّاب نشاط، انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد و پس از آن انجمن ادبی خاقان به ریاست فتحعلی‌شاه در تهران تشکیل شد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: توجّه بیشتر شاعران به محتوا در برابر صور خیال و جنبهٔ شاعرانه، ویژگی شعر عصر بازگشت نیست؛ بلکه این امر در عصر بیداری مورد توجّه شاعران بود.

گزینهٔ «۳»: شاعران عصر بیداری به این نتیجه رسیده بودند که یک تغییر و دگرگونی در شعر باید ایجاد شود تا بتواند مسائل و پدیده‌های تازه را در خود جای دهد.

گزینهٔ «۴»: «گلشن صبا» منظومه‌ای به تقلید از بوستان سعدی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۶۵- گزینهٔ «۳» *(یاسین مهدیان)*

وزن این بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» می‌باشد؛ درحالی‌که سایر ابیات، در وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» سروده‌شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۶۶- گزینهٔ «۴» *(حسینعلی موسی‌زاده)*

۱) نِ دا یِ ها/ تِ فِ غی بی/ زِ چا ر گو/ شِ یِ عرش: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

۲) می تا خ/طِ از رَ قِ/ قَ دَح کش: مفعول مفاعلن فعولن

۳) در حل قِ /یِ این شِ کس/ تِ گان گر دید: مفعول مفاعلن مفاعیلن

۴) از آ ف/ تا ب عب هَ/ رِ تُ هس ت / تا زِ تر: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحهٔ ۲۵)

۱۶۷- گزینهٔ «۲» *(سیدعلیرضا علویان)*

وزن این بیت «مفعول فاعلات مفاعیلن» است که در دسته‌بندی اوزان ناهمسان قرار می‌گیرد. وزن گزینهٔ «۱» «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن»؛ گزینهٔ «۳» «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف» و گزینهٔ «۴» «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۸- گزینهٔ «۴» *(یاسین مهریان)*

این بیت، در وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» سروده‌شده است که در محدودهٔ عروض مقطع متوسطه به شکل دیگری قابل دسته‌بندی هجایی نیست.

وزن سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل»

گزینهٔ «۲»: «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستف»

گزینهٔ «۳»: «مفعول مفاعلن فعولن» یا «مستفعل فاعلات مستف»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۹- گزینهٔ «۴» *(سیدعلیرضا علویان)*

وزن بیت داده شده « مفعول مفاعلن مفاعیلن » است. تقطیع بیت:

(مصراع۱: وز عق ل / یِ کی سِ پر / کُ نر خا هی) ... (مصراع۲: کت ده ر / بِ تی غِ خی / ش نگ ذا رد)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۷۰- گزینهٔ «۳» *(حسینعلی موسی‌زاده)*

سؤال: در دِ عش قی/ کِ شی دِ ام /کِ مَ پرس: فاعلاتن مفاعلن فَعِلن

۱) بر سَ رِ هم / مت بِ لا فخ / رز اَ زل دا / رم کُ لاه: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۲) بِ من نِ گر/ بِ دُ رخ سا / رِ زع فِ را / نی ی من: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

۳) یا ر بی پر / دِ از دَ رُ/ دی وار: فاعلاتن مفاعلن فعلن (هجای هشتم تبدیل مصوت کوتاه به بلند و هجای نهم ابدال دارد.)

۴) یا رَ بین آ / تش کِ بر جا/ ن مَ نست: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (هجای نهم تبدیل مصوت کوتاه به بلند دارد.)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۷۱- گزینهٔ «۳» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

«ذلک الکتابُ»: آن کتاب (رد گزینه‌های ۱ و ۲)/ «لا ریبَ فیه»: («لا» نفی جنس) هیچ شکّی در آن نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۴)/ «هُدیً»: هدایتی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)/ «للمُتّقینَ»: برای پرهیزگاران (رد گزینهٔ ۲)

(ترجمه)

۱۷۲- گزینهٔ «۱» *(درویشعلی ابراهیمی)*

«إنّ»: همانا/ «هؤلاء النّاس»: این مردم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «یَفتخرونَ»: افتخار می‌کنند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ «یمتلکونَ»: دارند (رد گزینهٔ ۲)/ «إرادة قویّة»: اراده‌ای قوی (رد گزینهٔ ۲)/ «هذه من صفاتهم المَحمودة»: این از صفات پسندیدهٔ ایشان است (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۷۳- گزینهٔ «۲» *(نوید امساکی)*

«أیُّها الفاخِر جَهلاً بالنّسب»: ای که از نادانی به اصل و نسب فخر می‌فروشی (رد سایر گزینه‌ها)/ «إنّما»: فقط، تنها (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ «النّاسُ»: مردم/ «لأمّ و لأبٍ»: از یک مادر و پدرند (رد گزینهٔ ۱)

(ترجمه)

۱۷۴- گزینهٔ «۴» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: ترجمهٔ صحیح عبارت: هیچ اجباری در دین نیست!

گزینهٔ «۲»: ترجمهٔ صحیح عبارت: ای دوستان! اهل علم زنده‌اند اگرچه بمیرند!

گزینهٔ «۳»: ترجمهٔ صحیح عبارت: امید است من همهٔ شهرهای کشورم را ببینم!

(ترجمه)

۱۷۵- گزینهٔ «۳» *(نوید امساکی)*

«فقیران»: المساکین/ «از آنچه»: ممّا (رد گزینهٔ ۱)/ «نمی‌خورید»: («لا» نفی) لا تأکلون (رد گزینه‌های ۱ و ۴)/ «غذا ندهید»: («لا» نهی) لا تُطعموا (رد گزینهٔ ۲)

(ترجمه)

۱۷۶- گزینهٔ «۲» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

حدیث صورت سؤال می‌فرماید: ارزش هر انسانی به آن چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد. در گزینهٔ «۲» نیز همین مفهوم آمده است؛ ارزش واقعی یک انسان با کار و رفتارش مشخّص می‌شود.

(مفهوم)

۱۷۷- گزینهٔ «۲» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

ترجمهٔ عبارت: استخوان (= العَظْم) بخشی قوی و محکم از بدن انسان یا حیوان است!

(واژگان)

ایران توشه
توشه ای برای سرفصلیت

۱۷۸- گزینهٔ «۳» *(درویشعلی ابراهیمی)*

از میان حروف مشبّهة بالفعل، «لعلَّ (امید است، شاید)» برای بیان امری است که به وقوعش امید داریم.

ترجمهٔ عبارت گزینهٔ «۳»: امید است انسان، در هر لحظه از لحظاتش، روز قیامت را یاد کند!

(انواع جملات)

۱۷۹- گزینهٔ «۴» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

در گزینهٔ «۴»، با توجه به ساختار و معنای عبارت، به جای «إنّ»، «أنّ» به معنی «که» باید بیاید؛ ترجمهٔ عبارت: نادان گمان می‌کند که او در همهٔ کارها بر حق است!

(انواع جملات)

۱۸۰- گزینهٔ «۳» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

در گزینهٔ «۳»، «لا» بر سر اسم نکرهٔ «فضیلة» آمده و از نوع نفی جنس است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «لا» در «لا أملک» از نوع نفی است. «لا» دوم هم بر سر یک اسم دارای تنوین آمده، پس نمی‌تواند نفی جنس باشد.

گزینهٔ «۲»: «لا» به معنی «نه» برای جواب آمده است.

گزینهٔ «۴»: «لا» بر سر فعل مضارع «ینفعُ» از نوع نافیه (نفی) است.

دقّت کنید:

«لا» نفی جنس همواره بر سر یک اسم نکرهٔ دارای فتحه (بدون تنوین، و به صورت ـَـ) می‌آید و معنای «هیچ ... نیست» می‌دهد.

(انواع جملات)

فلسفهٔ دوازدهم

۱۸۱- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

اینکه انسان می‌خواهد موجودات را بشناسد و از چیستی‌شان آگاه شود، یعنی می‌خواهد بداند این موجودات چه ویژگی‌های مخصوص به خود دارند که آن‌ها را از دستهٔ دیگر موجودات متفاوت و متمایز می‌کند، این ویژگی‌های مخصوص را در منطق و فلسفه، ذاتیات یک شیء می‌گویند.

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحهٔ ۳)

۱۸۲- گزینهٔ «۴» *(محمد رضایی‌بقا)*

ماهیت، وجه اختصاصی موجودات است. ابن‌سینا، راه فارابی را ادامه داد و مغایرت وجود و ماهیت را بیان کرد.

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۸۳- گزینهٔ «۳» *(محمد رضایی‌بقا)*

موارد «الف» و «ج» صحیح‌اند ولی مورد «ب» نادرست است.

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۸۴- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

برای اینکه مفهوم «وجود» را بر مفهوم «انسان» حمل کنیم، نیازمند دلیل هستیم تا بتوانیم بگوییم «انسان موجود است». حال ممکن است این دلیل از طریق حس و تجربه قابل شناسایی شود یا از طریق عقل محض.

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحهٔ ۵)

۱۸۵- گزینهٔ «۱» *(محمد رضایی‌بقا)*

یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام «توماس آکوئیناس»، که با فلسفهٔ ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و زمینه‌ساز گفت‌وگوهای فراوانی در آنجا شد. او همچون ابن‌سینا این نظر را پایهٔ برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد.

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحهٔ ۶)

۱۸۶- گزینهٔ «۱» *(محمد رضایی‌بقا)*

فقط حمل محمول قضیهٔ «انسان شیر است.» بر موضوع خود، نیازمند دلیل است. زیرا در سایر قضیه‌ها، محمول بیان‌کنندهٔ ذات و حقیقت موضوع خود است.

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۵ و ۷)

۱۸۷- گزینهٔ «۴» *(محمد رضایی‌بقا)*

محمول قضیهٔ «مثلث، شکلی سه‌ضلعی است»، به این دلیل که ذاتیِ موضوع خود می‌باشد، برای آن موضوع «ضروری» و «واجب» است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۸۸- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

همیشه در یک مثلث، مجموع دو ضلع، بزرگ‌تر از ضلع سوم است. (رابطهٔ وجوبی)

ممکن است در یک مثلث ارتفاع و میانه یکی باشند یا نباشند. (رابطهٔ امکانی)

مجموع زوایای مثلث برابر با دو قائمه (۱۸۰ درجه) است، نه سه قائمه. (رابطهٔ امتناعی)

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحهٔ ۱۰)

۱۸۹- گزینهٔ «۳» *(محمد رضایی‌بقا)*

حالت ممکن‌الوجود مانند ترازویی است که دو کفهٔ آن در حالت تعادل قرار دارند و هیچ کفه‌ای بر دیگری ترجیحی ندارد.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحهٔ ۱۱)

۱۹۰- گزینهٔ «۳» *(محمد رضایی‌بقا)*

در حال حاضر، همهٔ اشیایی که موجودند، «واجب‌الوجود» هستند، اما به‌واسطهٔ علت‌هایشان، نه به واسطهٔ خودشان. به عبارت دیگر، این‌ها «واجب‌الوجود بالغیر» هستند.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحهٔ ۱۲)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت